Cumartesi
19
ŞUBAT
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062 - 1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

BUGUN
Halkevleri
ilâvemiz

Almanya-Avusturya birliğine doğru

BERLİNDE DOLAŞAN ŞAYİALARA GÖRE:

Gümrük sınırları kaldırılacak, müşterek bir para çıkarılacak

Viyana mahfilleri haberi yalanlıyor

Seiss İnquart Berlinden döndü

Berlin, 18 (A.A.) — Israrla dolaşan şayialara göre, önümzdeki günler içinde Avusturya hakkında birinci derecede mühim bazı tedbirler alınacaktır. Bu tedbirler, üç büyük sahada tecelli eyliyecektir.

Ekonomik sahada, iki memleket arasındaki gümrükler yavaş yavaş kaldırılarak birkaç zaman sonra gümrük bakımından bir kül teşkil eden bir Avusturya - Almanya erazisi vücuda getirilecektir. İki memleket için müşterek bir para ihdasına kadar, iki memleket paraları arasında sabit bir nisbet tesis olunacaktır. Büyük nafıa işleri programı, ezcümle otostradlar inşası, Avusutyaya da teşmil olunacaktır. Ayrı-

(Sonu 5. inci sayfada)

Hitler - Şuşnig konuşmalarından sonra yeni kurulan Avusturya kabinesinin yaptığı ilk toplantı

Göring Viyanaya gidecek

Berlin, 18 (A.A.) — Emin bir menbadan öğrenildiğine göre Göring, gelecek martta Avusturya'yı ziyaret edecektir. Mumaileyh, tertib edilecek bir av partisi esnasında Avusturya devlet adamlariyle siyasî görüşmelerde bulunacaktır.

Guido Şmid, bir av partisine iştirâk etmek üzere Göring'i geçen ilk teşrinde Avusturyaya davet etmiş idi.

Sovyet hükümeti

Bükreş maslahatgüzarının kaçırıldığı kanaatindedir

Sovyetlere göre eğer öldürülmemiş ise, Butenko hâlâ kaçıranların elinde ve Romanyada bulunuyor

B. Litvinofun beyanatı

Moskova, 18 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Romanya maslahatgüzarı B. Popesko, dün Hariciye halk komiseri B. Litvinof'un nezdine giderek hükümeti namına şu beyanatta bulunmuştur:

" — Romanya hükümeti, Butenko'nun elçilikten kendi ihtiyariyle ayrılarak yabancı memleketlere hareket eylemiş olduğunu tesbit edilmiş telâkki etmektedir. Bu keyfiyet, Butenkonun Romanya dış bakanlığına Budapeşteden gönderdiği mektupla da müeyyid bulunmaktadır.„

Bu beyanata cevaben, B. Litvinof, B. Popeskodan aşağıdaki beyanatını

(Sonu 5. inci sayfada)

Sovyetlerin Bükreş maslâhatgüzarı Butento

Ceza ve terbiye

Yazan: Hıfzırrahman Raşid

"Millî ahlâkımız, medenî ve hür esaslarla takviye olunmalıdır.„
Atatürk. 1924

Son günlerde okullarımızda takib olunan inzıbat usullerinin kifa yetsizliği üzerin - de gazeteler sütunlar dolusu yazı yazdılar. Bunların arasında bütün muhrarrirlerini seferber eden, lehte ve aleyhte anket açanlardan başka, cismanî cezalara dönülmesini istiyen ve "memleketin başına hür inzibatı belâ getirdiler" diye pedagoklarımızı taşa tutan makaleleri de görüyoruz.

Bu yazıların maksada ve hakikate ne derece uygun olduğunu incelemeden evvel, terbiye meselesinin matbuat sütunlarında bu derece alâka görmesini mektep ve memleket hesabına büyük bir memnuniyetle karşıladığımızı söylemeliyiz. Fakat itiraf edelim ki, muharrirlerimizin bu mühim terbiye meselesine el koymalarından ne kadar seviniyorsak bunlardan bir kısmının tarihte devrini tamamlamış bir inzibat sisteminin enkazı ile âdeta ıslahat yapılmasını istemelerine de o derece üzülüyoruz. İnsan, bu yazıları bir araya getirince "cismanî cezaya dönmek için neden bu kadar acele ediyoruz, nasıl oluyor da, bu asırda, pedagojiyi mektebin, mektebi de inkilâbın haricinde mütalea edebiliyoruz?" diye soracağı geliyor.

Cismanî cezaya taraftarlık eden muharrirlerimiz, dünyanın her diliyle yazılmış olan pedagoji kitaplarını bir defacık olsun gözden geçirmek zahmetine katlansalardı, bu cezalardan fayda ummakta bu kadar acele etmiyecekler, ve sonradan maksadımız dayak değildi; diye izahlarda bulunmıyacaklardı.

Biz, bu muharrirlerin, orta zamandan arta kalmış bir kilise disiplinini tercih için ihtiyacı, realiteyi ve aile terbiyesini perde yapacakları yerde, cezaya gelinceye kadar talebenin ve mektebin durumuna göre türlü elâstikiyeti olan geniş bir inzibat ve karakter terbiyesi üzerinde müsbet düşünceler ortaya koymalarını beklerdik. Bunu yapmıyan muharrirlerin, rejimin getirdiği yeni ve esaslı pedagojik fikirlere ve hareketlere karşı lâkayıt oluşlarına, müsamaha gösteremiyorsak bizi, mazur görmelidirler. Cismanî ceza propagandacılarının hareket ettikleri mebdelerin ve vardıkları neticelerin sakatlığını belirtmeden evvel, cismanî cezaların mekteplerde ne zaman ve neden revaç bulduğunu ve bu hususatta pedagojinin oynadığı rolü, düne ve bugüne bakarak tesbit edelim:

Malûmdur ki, cismanî ceza, mutlak hâkimiyetini, sert ve şiddetli bir disiplin manzumesi içinde, orta zamanın rahanî müesseselerinde yaşamıştır. Yarınki hayat için, bu fanî dünyada türlü mahrumiyete katlanmak, vücude eza etmek ve bu suretle ruhu yükseltmek o sanları sürü halinde birer teb'a ve uşak gibi sevk idare eden zamanın siyasî nizamı da bu ruhu ve zihniyeti kâfi derezamı da bu ruhu ve zihniyeti kâfi derece de besliyordu. Ayrıca, çocuk ruhu, iyi, kolay öğretme yolları da henüz bilin -

(Sonu 5. inci sayfada)

Türkkuşunun daha randimanlı ve daha ileri bir şekilde çalışmasını temin için

Bn. Sabiha Gökçen yeni bir teşkilât teklif etti

Proje her cihetten tam ve mükemmeldir

Kahraman Tayyarecimiz Bayan Sabiha Gökçen Türk Hava Kurumunda meşgul olurken

(Yazısı 5. inci sayfada)

Başvekil dün İstanbula gitti

Dr. Aras ve malliye vekili de hareket ettiler

Başvekil B. Celâl Bayar dün akşam ekisprese bağlanan hususî bir vagonla İstanbula hareket etmişlerdir. Başbakanımızı istasyonda vekiller, mebuslar, vekâletler ileri gelenleri ve dostları uğurlamışlardır.

Dün, Hariciye vekilimiz Dr. Tevfik Rüştü Aras ve Maliye vekilimiz B. Fuad Ağralı da İstanbula gitmişler ve garda birçok kimseler tarafından uğurlanmışlardır.

BUGÜN:

16 sayfa

ilâvemiz

Halkevleri

Bunun içinden dört sayfalık çocuk ilâvemizi çıkarınız

Atatürkle prens Pol arasında

Ankara, 18 (A.A.) — Prens Nikolanın ölümü münasebetile, Cumhur Başkanı Atatürk'le Yugoslavya naibi prens Paul arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir :

Altes Ruvayal Prens Paul
— Yugoslavya Naibi —
— Belgad —

Alteslerinin, altes ruvayal prens Nikola'nın ölümile uğradığı ziyaı haber aldım. Kendilerinden samimî tazi-yetlerimin kabulünü rica ederim.

K. Atatürk

Ekselans Kemal Atatürk
— Cumhur Başkanı —
— Ankara —

Çok mütehassisim. Hararetle teşekkür ederim.

Paul

Halkevlerinin yıldönümü dolayısile Ankara ve İstanbul Halkevlerinde tertib edilen ilmî konferanslar serisine aid tafsilât 5. inci sayfamızdadır.

Halkevlerinin 6 ıncı yıl dönümü

Halkevlerimizin sayısı 209 u bulmaktadır

Yani 42 halkevine daha kavuşuyoruz

Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Bay Şükrü Kaya Halkevinde bir nutuk söylerken

B. Şükrü Kaya Mühim bir nutuk verecek

Yarın halkevlerinin kuruluşunun altıncı yıldönümüdür. Bu münasebetle bütün memlekette tören yapılacak ve bu inkılâb müesseselerinin millet varlığında kazandığı büyük sevginin bir yeni tezahürüne imkân verilecektir.

Halkevlerinin her yıldönümünde, bir devlet büyüğünün, memleketin bilhassa sosyal hayatının içinde bulunduğu hali anlatması, geçen bir yıl içinde halkevlerinin bize neler kazandırdığını ve gelecek yıldan neler beklediğimizi anlatması bir ev ananesi olmuştur. Bu sene de Dahiliye vekili ve Parti Genel sekreteri B. Şükrü Kaya

(Sonu 5. inci sayfada)

İstanbul elektrik şirketi

Halktan fazla aldığı paraları iadeyi prensip itibariyle kabul etti

İstanbul, 18 (Telefonla) — Sene sonlarında Nafıa vekâleti elektrik şirketine bir tezkere yazmış, tesisatın mukavelelere uygun bir hale getirilmesi ve fuzulî surette alınan paraların geri verilmesi gibi prensip meseleleri hakkında şirketten cevab istemişti.

Şirket 15 ikinci kânun tarihli iki tezkere ile bunlara cevab vermiş, Nafıa vekâleti de 9 şubat tarihli bir tezkere ile şirketin cevablarına mukabele etmişti. Nafıa vekâleti bu suretle birkaç zamandan beri devam eden katî teşebbüsleri neticesinde bu prensip

(Sonu 5. inci sayfada)

Aslı ve esası olmıyan bir haber

İstanbul gazetelerinden biri, millî banka direktörlerinin Londra seyahatleri münasebetiyle İngiltereden mühim miktarda bir kredi temin etmek üzere müzakere yapıldığından bahseden bir yazı yazmıştır.

Alâkadar makamlar nezdinde yaptığımız tahkikata göre bu haberin hiç bir aslı ve esası yoktur.

Fıkra

Cepheler ve biz

Bir sözümüz vardır, "Derdsiz başa derd açmak" deriz. Şu cepheci gazete ve muharrirleri gördükçe, hep o hatırımıza geliyor. İç ve dış politikaca rahatız; büdçemiz, iç ve dış ticaretimiz yolundadır; kalkınma davâmızı gerçeleştirip durmaktayız. Başkaları için barış ve rahattan başka istediğimiz, dilediğimiz yoktur.

Üstelik Kemalist olmakla, kendi kendimize benzemekle, hiç bir rejimde basmakalıp ve taklid aramak zorunda olmamakla övünür, dururuz. Fakat, bir de bakarsınız, sayfalarımız iki mücadele cebhesinin yankıları ile, hamam kubbesi gibi çınlayıp durur. Ne bizim halkçılığımızla sol cebhe iddialarının, ne de bizim milliyetçiliğimizle sağ cebhe davâlarının münasebeti vardır. Meselelerimiz büyüktür, çetindir, yorucudur, ama, m i l l î' dirler; bizimdirler. Ve üstlerinde istediğiniz kadar hayal, şevk ve heyecan oynatmağa kâfi ebaddadırlar.

Bırakalım şu cebheciliği! Atatürkün olan devlet politikası mihveri üstünden aykırılaşıp hem kendimizi, hem hükümeti rahatsız etmiyelim. - Fatay

DÜŞÜNÜŞLER

Cemiyet ve kadın

Hergün gazetelerin zabıta sütunlarında bir eşine rastlanan iğrenç vakalardan biri: delikanlı bir kız seviyormuş, kendisinden yüz çevirince peşine düşmüş, nihayet bir köşede sıkıştırarak saldırmasiyle vücudunu delik deşik etmiş. Mahkeme kararı: onsekiz yıl hapis yatacak. Buraya kadar, hâdise alelâdedir. Fakat sonrası daha dikkate değer: hükmü yedikten sonra katil; isterse kararı temyiz edebileceğini söyliyen hâkime dönüyor: "Hayır, temyiz etmiyeceğim. Ama siz kadınlara fazla hürmet ve himaye gösteriyorsunuz!"

İşte küçücük bir cümle içinde açığa vurulmuş bütün bir zihniyet! Cemiyetimizin en korkunç yaralarından birini, bu sözlerin altında, irinli manzarasiyle apaçık görüyoruz.

Kaldırım kabadayısının, bu karar önündeki hayretini tasavvur ediyorum: bir kadının hayatı onsekiz yıl hapisle ödenecek kadar pahalı mıdır?

Kadın, alınıp satılan, aldatılıp atılan, erler meydanında adı ağza alınmaya değmez matağ! Ah, şark! Baş döndürücü sefaletinin ve bütün felâketlerinin kaynağını, dikkat etsen, bu zihniyetin çamuru içinde farkedeceksin...

Kadını cemiyet dışına atan, insanlık haysiyetinden tecrid eden, ve bu suretle cemiyetin yarısını feda ederken, diğer yarısını bu yüzden a-kamete mahkûm eden zihniyet! Sende dünkü hüsranlarımızın, dünkü kötürümlüğümüzün en büyük sebeblerinden birini, şimdi, ne kadar sarahatle görüyoruz.

Türk topluluğu içinde kadına aslî haysiyetini iade eden ve onu cemiyet içinde lâyik olduğu mevkie yükselten rejimin, bütün inkılâplar içinde yalnız bu inkılâbı bile, ona bütün insanlığın saygı ve takdirini kazandırmaya kâfi idi. — YAŞAR NABİ

Vasiyeti yerine getirmek için

Anasını mutbağa gömen adam

Cesed morga, Mehmet müşahedehaneye gönderildi

İstanbul, 18 (Telefonla) — Eyubda Rami nahiyesinde oturan 80 yaşlarında Seyyibe adında bir kadın dün ölmüş ve oğlu Mehmed, anasının vasiyetini yeine getirmek için ölüyü yıkadıktan sonra en yeni entarilerini giydirip mutfağın altında kazdırdığı çukura gömmüş, üzerine de bir şilte dolusu pamuk serpip çukuru kapamıştır.

Komşuları Seyyibeyi yoklamıya geldikleri zaman oğlundan onun öldüğünü ve bahçeye gömüldüğünü öğrenmişler, jandarmaya meseleyi haber vermişlerdir. Bunun üzerine Mehmed yakalanmıştır. Sorguya çekildiği zaman Mehmed anasının vasiyetini yerine getirmek için böyle yaptığını söylemiştir.

Komşular evvelâ Seyyibeyi Mehmedin öldürdüğünü sanmışlarsa da bu şüphe tahakkuk etmemiştir. Bununla beraber Mehmed şehir içine ve ev bahçesine ölü gömmekten ve anasını öldürmekten zan altına alınmış ve adliyeye verilmiştir. Seyyibenin cesedi morga kaldırılmıştır.

Mehmedin aklî muvazenesinden şüphe edildiği için kendisi müşahede altına alınmıştır. Diğer taraftan mahalle halkı da Mehmedin anasına olan sevgisinden bahsetmekte ve bu sevginin o semtte darbımesel hükmüne girdiğini söylemektedir.

Eminönü meydanındaki yerler, umumî menfaat karariyle satın alınacak

İstanbul Eminönü meydanının genişletilmesi hakkındaki kanuna göre satın alınacak yerler hakkında umumî menfaatler kararı verilmesi İstanbul belediyesi tarafından İç bakanlıktan istenmişti. İç bakanlık İstanbul belediyesinin bu isteğini muvafık görmüş ve satın alınacak yerler için umumî menfaat kararı vermiştir. Karar dün İstanbul belediyesine bildirilmiştir.

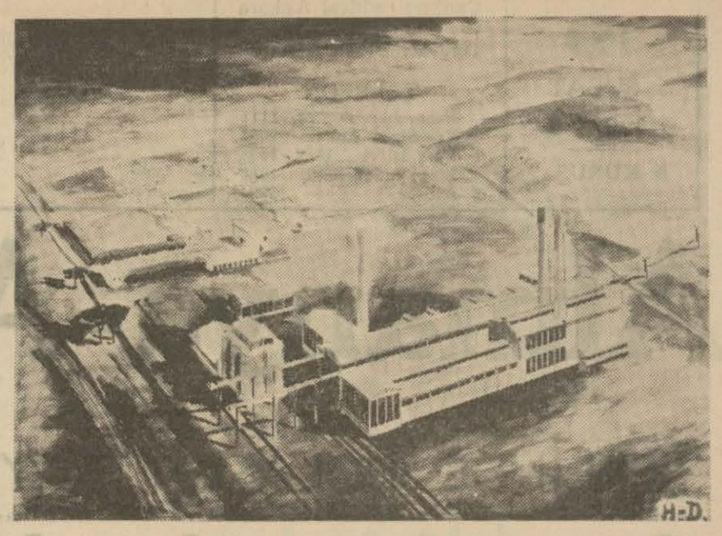

Sivas'ta kurulacak büyük çimento fabrikasının krokisi

Sivas çimento fabrikası

Temmuz 1939 da işlemeğe başlıyacak ve yılda 90.000 ton mal çıkaracak

Sivasta tesisi tekarrür eden çimento fabrikası makina aksamının Almanyada Humboldt müessesesine ihale edildiği istihbar edilmiştir.

Günde 300 ton yani senede 90.000 ton çimento istihsal edecek olan bu fabrikanın montaj işlerinin 1938 ilk teşrininde ve fabrikanın 1939 senesi temmuz ayında çimento istihsaline başlıyacağı anlaşılmaktadır.

Fabrika civarında mevcud ilk maddelerin fabrikanın bugünkü istihsal kabiliyetinin iki misline tezyidi halinde dahi kifayet edecek miktar ve vaziyette olduğu nazarı itibare alınarak fabrika tesisatı az zamanda istihsalâtını iki misline çıkarabilecek şekilde yapılacaktır. İptidaî maddelerin bulunduğu mahal fabrikaya 3100 metre uzunluğunda bir hava hattıyla bağlanacaktır. Esas fabrika temel, silo ve emsali sınaî inşaatı için Humboldt firmasından plânlar istenilmiştir. Plânlar geldikten sonra takriben önümüzdeki nisan ayında inşaata başlanacaktır.

Bu fabrikanın tesisinden maksad şark vilâyetlerimizle orta Anadoluda daha ucuza çimento satışını temin etmektir. (A.A.)

Komanya listelerine pul

Bazı gümrüklerin komanya listelerine 15 kuruşluk damga pulu yapıştırıldığını haber alan vekâlet, yalnız 20 tondan yukarı olan gemilerin manifesto vermekle mükellef olduğunu, boş gelenlerin ihbar kâğıdlariyle daha az tonlu gemilerin şifahî varakalarının da manifesto yerinde bulunduğunu hatırlatarak 10 kuruştan fazla pul yapıştırılmamasını alâkadarlara bildirmiştir.

Posta motorsikletleri ve plâka resmi

Posta telgraf ve telefon genel direktörlüğü halkın postalarının vakit ve zamanında yerine varmasını temin için muhtelif yerlerde kullanmakta olduğu motosiklet ve bisikletlerden belediyece alınan plâka resimlerinin alınmaması hususunun teminini iç bakanlıktan istemiştir. Bu istek iç bakanlıkça tetkik olunmaktadır.

Aziziye tüneli

1.235.000 lira sarfiyle yeniden yapılacak

İzmir - Aydın hattı üzerinde bulunan Selçuk ile Çamlık istasyonları arasındaki Aziziye tünelleri, bundan yetmiş sene evel, bu hattı inşa eden şirket tarafından yapılmış olduğundan, bugünkü katarların geçmesine müsaid olmıyacak kadar dardı ve devlet demiryolları katarlarının geçişinde zorluklar doğurmakta idi. Devlet demiryolları, lokomotif ve vagonlarının geçmelerine elverişli olmayan bu tüneller üzerinde esaslı tetkikler yaptırmış ve tamir suretile düzeltilmeleri, yenilerinin yapılmasından daha çok masraflı olacağı anlaşıldığından Büyük Aziziye tünelinin yanı başında 1100 metre uzunluğunda bir tünel açılması kararlaşarak inşaata başlanmıştır.

Bu mıntakada erazinin çok ârızalı ve sert olması dolayısiyle yol geçeğinin değiştirilmesi kararlaştırılmıştır. İnşaat, yeni yol üzerinde yapılmaktadır. Bu kısım üzerinde bir de istasyon binası yapılacaktır.

1.235.000 lira ile meydana gelebileceği tahmin edilen bu iş, 939 senesi sonuna kadar tamamlanmış olacaktır. Bu suretle, devlet demiryollarının işletme bakımından en verimli bir kısmının iktısadî değeri daha çok artmış bulunacaktır.

Balkan antantı ekonomi konseyi toplantısına hazırlık

Balkan antantı memleketleri ekonomik konseyi bu yıl nisan ayı içinde, İstanbulda toplanacaktır. Konseyle alâkalı bakanlıklar şimdiden hazırlıklarına başlamışlardır. Belgradda toplanan konseyce kabul olunan balkan antantı memleketleri turist anlaşmasına aid her dört devletçe alınan kararlar ve hazırlanan projelerde İstanbulda toplanacak olan ekonomik konseyince tetkik olunarak bir neticeye bağlanacaktır.

İskenderun müftüsü şehrimizde

B. Hayyat Büyük Önderden ve Ankaradan hayranlıkla bahsediyor

İskenderun ve havalisi Eti - Alevî türklerinin müftüsü, B. Abdülhamid Elhayyat yanında mahdumu Selim Sabit Elhayyat ve damadı Şekib bulunduğu halde Antalya mebusu B. Tayfurun refakatinde iki gün evel İstanbuldan şehrimize gelmiştir.

B. Elhayyat, Ankara ziyaretinin sebeb ve intibalarını bir arkadaşımıza şöylece anlatmıştır:

"— Büyük Atamızın ve cumhuriyet hükümetimizin yüksek müzaharetleriyle teessüs eden Hatay varlığından duyduğum minnet ve şükranları Büyük Öndere ve devlet ricaline arzetmek için geldim. Başşehrimiz Ankarayı çok muhteşem buldum. Barajı, Orman çiftliğini, Çankayayı ve daha bir çok yerleri gezdim. Bir tek kelime ile, Ankaranın hayranı olarak ayrılıyorum.„

Hatayın bugünkü ve yarınki vaziyeti hakkında ne düşündüğünü sorduk. Şeyh Elhayyat:

"— Aleviliği sıksık kullanan entrikacılar Eti türklerile hataylı kardeşlerimizin arasını açmağa çalıştırılarsa da menfaat düşkünü, bir iki kişiden başka kimseyi birleştmekten vaz geçiremediler.

Hatayın istikbaline gelince: O da anavatan gibi refah ve saadet kaynağı olacaktır.„

B. Elhayyat, dün akşam Mersin yolu ile Hataya hareket etmiştir.„

Romanyaya satacağımız pamuklar

Romanyaya satılacak pamuklarımız için Bükreşte Romanya hükümeti ile delegelerimiz arasında yapılmakta olan temasların bugünlerde bir neticeye varacağı haber verilmektedir.

Kliring vaziyetimiz

Kliring bakiyeleri ve kredili mübayaalara aid taahhüdler

Türkiye Cumhuriyet merkez bankasından alınan hesap hulâsalarına göre 10.2.1938 tarihindeki kliring hesapları bakiyeleri ve kredili ithalât için Cumhuriyet Merkez Bankasına verilmiş teahhütler yekûnları:

Cetvel: 1

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasındaki kliring hesabları borçlu bakiyeleri

Memleket	Miktar T.L.
Avusturya	1.794.200
Belçika	9.600
Bulgaristan	1.300
Çekoslovakya	2.846.000
Finlandiya	698.600
Fransa	3.903.100
Holanda	1.096.600
İngiltere	8.637.900
İspanya	435.500
İsveç	1.622.500
İsviçre	897.700
İtalya	1.897.600
Macaristan	912.300
Norveç	661.400
Romanya	1.840.300
Rusya	255.900
Yugoslavya	365.700
Yunanistan	149.100

Cetvel: 2

Kredli ithalât için Cumhuriyet Merkez Bankasına verilmiş olan teahhüdler yekûnları

Memleket	Resmî daireler	Hususî şahıslar	Yekûn
	T.L.	T.L.	T.L.
Almanya	12.145.394	8.885.697	21.031.091
Avusturya	39.910	254.443	294.353
Belçika	—	20.078	20.078
Çekoslovak.	527.463	310.702	838.165
Estonya	—	13.576	13.576
Finlandiya	170	23.189	23.359
Fransa	5.449	192.486	197.935
Holanda	83.877	58.388	142.265
İngiltere	292.591	522.981	815.572
İspanya	14.849	14.722	29.571
İsveç	1.734.421	254.593	1.989.014
İsviçre	33.846	233.297	267.143
İtalya	27.608	254.522	282.130
Macaristan	409.966	147.733	557.699
Norveç	66.635	93.734	160.369
Lehistan	6.051	6.402	12.453
Yugoslavya	11.269	4.883	16.152
Yunanistan	54	33.169	33.223
Rusya	144.113	14.470	158.583
İrlanda	—	227	227

Yukarıdaki 2 numaralı cedvelde yazılı kredili ithalâtın vâdelerine göre vaziyetleri :

Altı aya kadar vadeli

Memleket	Resimî daireler	Hususî şahıslar
	T.L.	T.L.
Almanya	1.268.692	5.110.664
D. M.	385.534	1.428.240

Daha uzun veya başka vadeli

Memleket	Resimî daireler	Hususî şahıslar
	T.L.	T.L.
Almanya	10.876.702	3.775.033
D. M.	3.012.738	1.025.355

Cetvel: 3

Mumtelif memleketlerin Merkez Bankalarında tutulan kliring hesablarındaki alacaklarımız

Memleket	Miktar T.L.
Almanyada (A ve B hesapları)	17.615.400
Estonyada	23.600
Lehistanda	180.800

Yeni telefon hatlarımız

Mersinle bir kaç güne kadar konuşmalar başlıyor

Posta telgraf ve telefon idaresi, evvelâ memleketin bütün hududlarına kadar uzanacak ve oradan da komşu memleketlerle birleşerek Avrupa ile Asya ve Amerika arasında iltisak temin edecek olan telefon hatları inşa programının tatbikine faaliyetle devam etmektedir. Mevcud hatların birçoklarına kuranportörler konarak kuvvetleri artırılmıştır.

Sıvası Erzuruma ulaştıracak olan hattın Erzincana kadar olan kısmının tel, fincan ve direkleri hazırdır. Takazlar da ısmarlanmak üzeredir. Önümüzdeki malî seneye kadar Erzuruma yetişecektir.

Ankaradan cenuba doğru uzanan telefon hattına gelince bugün Mersine varmıştır. Birkaç güne kadar muhabereye hazır bir vaziyete konulacaktır. Bu bir iki gün zarfında Mersinin dahilî santralında bazı tadilât yapılacağından bundan sonra Mersin şehirler arası konuşmalarına açılacaktır.

Cenup hududlarımıza kadar uzatılacak olan bu hattın devamı için bütün malzeme ve vasıtalar hazırdır. İlkbaharda inşaata başlanacak ve haziran-dan evel bitecektir.

İstanbulda ünitürklerin mübadelesine başlandı

İstanbul, 18 (Telefonla) — Cumhuriyet Merkez Bankasında ünitürklerin mübadelesine başlanıldı. Her 10 aded türk borcu tahviline mukabil 10 dane birinci tertib Sivas istikraz tahvili verilmektedir. Elinde ondan aşağı sayıda tahvil bulunanlar tahvillerini satmaktadırlar.

Üniversitenin radyo makinesi işlemeğe başladı

İstanbul, 18 (Telefonla) — Üniversitede radyo ile neşriyat için yeni tesisat yapılmış ve makineler satın alınarak monte edilmiştir. İnkılâb dersleri bugünden itibaren üniversite makinesile verilmeğe başlanmıştır.

Hukuk İlmini Yayma Kurumunun

Bu yıl için tertib ettiği seri konferansların sekizincisini bugün

Ankara Halkevinde

İstanbul Hukuk ve İktısad Fakültesi ordinaryüs prosfesörlerinden Bay Şükrü Baban verecektir

***Mevzu*: Para değişikliklerinin hukukî tesirleri**

Konferanslara davetiyesiz herkes girebilir.

"Kendi kendini okuma!„

İstanbul'da çıkan arkadaşlarımızdan birinin 17 şubat tarihli nüshasının birinci sayfasında ve iki kalın çizgi altında şu başlık vardı :

Madrid elçiliğimize tecavüz mü edildi ?

Ve "hususî„ kayıdlı, yani radyo ile Berlinden alınmış bir telgraf, geçen gün Roma radyosunun verdiği yalan havadisi aynen tekrar etmekte idi. Arkadaşımız telgrafın altında, vakit geç olduğu için haberin doğru olup olmadığını tahkik edemedik, diyordu.

Halbuki aynı gazetenin 8 şubat tarihli nüshasının gene birinci sayfasında şu başlık okunuyordu :

Madrid elçiliğimize tecavüz haberleri

Ve altında Anadolu ajansının resmî tebliği, böyle bir tecavüzün vuku bulmamış olduğunu ve şayianın esası ne olduğunu bildiriyordu.

Dalgınlık, ne denir ?

Yanlışlar

Dağıtılan toprak !

Dünkü Ulus'da italik 36 punto ile çift sütun üzerine dizilmiş üç satır bir başlık vardı :

"Yedi senede topraksız çiftçiye 4,623,965 liralık toprak dağıtıldı.„

Osmanlı imparatorluğu da toprak dağıtırdı ve bazan yedi senede dağıttığı toprağın değeri yukarki rakamın on mislini, yüz mislini, bin mislini de bulurdu. Fakat kendi sınırları içinde topraksız kalmış çiftçiye değil, dışardan hududlarını yabancılara !

Okumadan yazmak!

Bir dergi idarehanesinde konuşuyorlardı :

— Bu kitabı yazan gençle görüştüm. Bana dedi ki: "Bu kitabı yazmadan önce uzun boylu düşündüm; mevzularımı kafamda iyice develope ettikten sonra kalemi elime aldım. Yalnız bu kadar da değil. Üslûbumda ve düşüncelerimde şunun bunun tesiri altında kalmamak için belki on senedir, hiç bir kitab da okumadım.„

— Ver şu kitabı da bir göz gezdireyim.

Kitabdan bir kaç pasaj okuyan bu adam, sonradan bu yeni eseri kapayıp masanın üzerine attı ve :

— Sahiden müellifi, uzun zamandan beri kitab okumamış. Eğer okumuş olsaydı, böyle bir eser vücuda getirmeğe utanırdı! dedi.

Fransızca cümleler!

Bayramda çıkan "Kızılây„ gazetesi için Oscar Wilde'den türkçeye çevirdiğim "Model milyoner„ hikâyesinde:

— *A chacun son metièr !*

— *Que voulez - vous? La fantaisie d'un millonnaire !*

— *Son affaire c'est l'argent des autres !*

Gibi bir takım fransızca cümleler vardı ki ben de oldukları gibi bıraktım.

Bu hikâye gazetede çıktıktan sonra düşündüm:

— İyi ki bu hikâye ilk defa çıktığı zaman, bu günkü İstanbul muharrrlerinin, mizahçılarmın elleri kalem tutmuyordu; dedim, tutsadyı, o zaman, muhakkak, Yakub Kadrinin "Bir Sürgün„ romanında çıkan fransızca cümlelere karşı kopardıkları kızılca kıyameti koparırlardı !

Yahud da böyle şeylerin Avrupanın büyük muharrirleri tarafından da yapıldığını öğrenir, "Bir Sürgün" ün fransızca cümlelerinden fıkra, makale ve nükte çıkarmağa yeltenmezlerdi !

Modern Ferhad !

İstanbuldan telefonla bildirilen bir haber :

"Geçen temmuzda Yeniköyde ayrı yaşadığı Saliha adındaki bir kadını öldüren Ferhad on sekiz sene hapse mahkûm oldu.„

Bu cinayeti ilk defa haber veren gazetelerin "bir aşk faciası„ na benzer bir başlık koyduklarını hatırlıyorum. Yani bir "Ferhad„ ile "Saliha„ adlı "Şirin„ arasında geçen bir facia.

Fakat modern Ferhad, eskisi gibi, aşk yüzünden dağları değil de ,sevgilisinin göğsünü delmişti!

Dün hava açık geçti

Dün şehrimizde hava açık ve hafif rüzgârlı geçmiş, ısı gece sıfırın altında5, gündüz sıfırın üstünde 9 derece olarak kaydedilmiştir.

Yurdun şark mıntakalarında hava kapalı ve yeryer hafif karlı, Karadeniz sahillerinde kapalı, diğer yerlerde bulutlu geçmiştir. Dünkü yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Rizede 23, Orduda 8, Trabzon ve Giresunda birer kilogramdır. Rüzgârlar cenubu şarkide sakin kalmış, şarkta cenuptan saniyede 4, diğer mıntakalarda umumiyetle şimalden en çok 11 metre hızla esmiştir. Dün en düşük ısı sıfırın altında Sıvasta 5, Çorumda 6, Kayseride 7, Erzurumda 10, Karsta 14 derecedir. En yüksek ısı da sıfırın üstünde Eskişehirde 8, İzmirde 12, Bodrumda 16, Antalyada 17, Adanada 18 derecedir.

DIŞ İCMAL

İngiltere - İtalya

İngiltere - İtalyan münasebetlerine bir düzen vermek için bir müddettenberi Londrada yapılan görüşmeler etrafındaki esrar perdesi bir türlü açılamıyor. Ve görüşmelerin yapıldığı her iki tarafça da inkâr edilmiyor. Fakat görüşülen meselelerin mahiyeti malûm olmamakla beraber, bu müzakerelere girişmek teklifinin hangi taraftan geldiği de iyice bilinmiyor. İngiliz gazeteleri İtalyanın talib olduğunu ileri sürüyorlar. Regime Fasscista gazetesi ise, anlaşmak teklifinin İngiltereden geldiğini iddia ediyor. Ve garibdir ki her iki tarafta karşı tarafı anlaşmak teşebbüsünde bulunmaya sevkeden sebebi izah ederken Almanyaya işaret ediyor.

Regime Fasscista Almanya'da mütedillerle müfritler arasındaki mücadelede ikincilerin kazandığını ve Roma-Berlin mihverinin banisi olan Ribbentrop'un iktidara geçtiğini gören İngilterenin, artık İtalyaya yaklaşmaktan başka çaresi kalmadığını iddia ediyor. Bütün İngiliz gazeteleri de Almanyanın Avusturya üzerindeki emellerinden artık endişe etmeğe başlayan ve son darbenin geleceğinden de koku alan İtalya'nın, İngiltere ile anlaşmaya yanaştığını yazıyorlar. Fakat müzakere kendiliğinden başlamış gibi görünüyor. İlk temas Frankoya aid bir denizaltı gemisi tarafından bir İngiliz gemisine yapılan tecavüze karşı tedbir aranırken yapılmıştır. Bu tecavüzün İngilterede uyandırdığı heyecan hatırlardadır. İngiltere, karışmazlık komisyonuna ve hattâ Nyon devletlerine sormadan şiddetli tedbir almaya karar vermiş ve bu kararını diğer alâkadar devletlere bildirmişti. İtalya asla itiraz etmeden İngilterenin teklifini kabul etti ve derhal denizaltı gemilerine karşı alınacak tedbirlerin tatbikine başladı. Bir buçuk senedenberi İspanyaya aid her meselede olduğu gibi, İtalyanın, bir takım itirazlar ve ihtirazî kayıdlar ileri sürmesi beklenirken, bu derece uysallık göstermesi İngilterede iyi tesir bırakmış ve diğer meseleler üzerinde görüşmeler başlamıştır.

Hakikat şudur ki İtalya siyasî, iktisadî ve malî bakımdan büyük bir intisab içindedir. Ve Habeş harbine giriştiği gündenberi devam edib giden anormal vaziyete nihayet vermek istiyor. İtalya Habeşistanı feth ve istilâ etmiştir. Fakat bu memleketin tabiî servetini istismar edecek parası yoktur. Üstelik Habeşistanda asayişin temini için bir çeyrek milyon asker bulundurmak mecburiyetindedir. İspanyadaki harb için bugüne kadar yirmi beş milyon İngiliz lirası sarfettiği halde bunun sonu yakın görünmüyor. Akdeniz ve Afrika teşebbüsleriyle meşgul olabilmek için Almanya ile beraber yürümeğe çalışırken Orta Avrupadaki vaziyeti sarsıldı.

İtalya devleti, kuruluşundanberi iki siyaset arasında sallanıp durmuştur: Bunların biri, Avrupa içindeki menfaatleridir ki Fransa ve İngiltere ile beraberdir. Çünkü bugün pancermenizm İtalya için Fransadan daha büyük bir tehlikedir. İkincisi de Avrupa dışındaki menfaatleridir ki bu noktada Almanya ile beraber olduğuna şüphe yoktur. 1870 senesindenberi Bütün İtalya hükûmetleri kâh bir, kâh diğer tarafa meyiledrek iki zümre menfaat arasında bir muvazene temin etmeğe çalışmışlardır. Fakat Mussolini, son seneler içinde, belki de Fransa tarafından aldatılmış, İngiltere tarafından istihfaf ve hattâ istihkar edilmiş olmanın acısiyle, İtalya haricî politikasının bu muvazeneli gidişini bozdu. Neticesi şu olmuştur ki İtalya bugün tam bir siyasî yalnızlık içindedir. İngiltereye karşı cebhe almıştır. Fransa ile arası açıktır. Orta Avrupadaki dostlarını kaybetmiştir. Roma-Berlin mihverinin etrafında çevrilen fırıldakların ne olduğu da anlaşıldı. Avrupa işlerinde bir Alman - İtalya ortaklığının hududu ne olabileceği, İtalyanın müselles ittifaka dahil bulunduğu seneler içinde gösterilmiştir. Bunu Almanyada bilir. İngiltere de, Fransa da, Mussolini gibi realist bir devlet adamının bilmemesi nasıl mümkündür?

Bu defa İngiltere ile anlaşmak için yapılan teşebbüsde bu anlayışın yeni bir ifadesi seziliyor.

Her halde İngilterenin de İtalya ile anlaşmak istediği görülüyor. İki yüz yakın bir zamandanberi süregiden mücadele İngilterenin rüpestijini hayli sarstı. Aradığı bütün çarelere rağmen, Akdeniz yolu emniyet altına alınmış sayılamaz. Anlaşma zemini ne olabilir? İki devlet arasındaki ihtilâf mevzuları malûmdur: Habeşistan meselesi. İspanya meselesi, Trablusgarb ve Bingazideki askerler meselesi. Propaganda meselesi. Akdeniz meselesi. Daha birçok meseleler sayılabilir. Fakat bunlar hakikatte ayrı ayrı meseleler değildir. Her biri, İtalya-İngiltere münasebebleri adı verilen konfleks'in birer cüzidir. Veya hepsi üzerinde anlaşmak lâzımdır; yahud da hiç biri halledilemez. Bu derece dallı budaklı işlerin halli için yapılan müzakereler, müsbet netice verse de vermese de yavaş yürür.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Japonya Çine yeni kıtalar gönderdi

General Matsuinin geri çağırıldığı haber veriliyor

Londra, 18 (A.A.) — Tokyodan bildiriliyor: Bugün imparatorluk umumî karargâhı tarafından neşredilen bir tebliğde yeni vaziyete karşı koymak üzere Çine yeni japon kıtaları sevkedilmiş olduğu bildirilmektedir.

Bu kıtalar, diğer kıtalar yerine ikame edilecek kuvvetlerden ibaret olup takviye kıtaları değildir, ve gidecekleri yerden bahsedilmemektedir.

Hatırlardadır ki general Matsui, geçenlerde japon münakalât hatlarının uzunluğu sebebile munzam kuvvet olarak dört fırka asker gönderilmesini istemişti.

Kabinenin akdetmiş olduğu fevkalâde bir toplantıda millî seferberlik kanunu lâyihası bazı tadilât ile kabul edilmiş olup yarın diyete arzedilecektir.

General Matsui geri alınacak

Şanghaydan bildiriliyor: Güvenilir bir kaynaktan bildirildiğine göre, general Matsui, Tokyo'ya çağrılmıştır.

Geçen seneye kadr Kore ordusu başkumandanı olan 58 yaşındaki general Hata'nın Matsui'nin yerine geçmek üzere bugün hava yolu ile Tokyodan geleceği söylenmektedir.

Değişikliğin sebebi

Bu değişiklik için sebeb olarak şu husus iler isürülmektedir:

General Hata, Matsuiden daha ziyade diplomattır.

Zannolunduğuna göre, japon kabinesi, Yantze bölgesindeki yabancı menfaatleri, gümrükler ve Şanghay meseleleri hakkında daha itilâfcuyane hareket etmek tasavvurundadır.

Henüz teeyyüd etmemiş olan bir habere nazaran, Matsui, bilâhare Nankinde merkezî Çin hükümetinin teessüsü takdirinde mezkûr hükümet nezdinde büyük elçi olarak gönderilecektir.

Hankov'da bir hava muharebesi

Hankovdan bildiriliyor: Şehir üzerinde bir cevelan yapmağa teşebbüs etmiş ölen beş japon tayyaresi, otuz Çin avcı tayyaresi ile bir muharebeye girişmiştir. Hasar yoktur.

Japon muvaffakiyeti

Domei ajansının bildirdiğine göre, bir japon kolu dün akşam Sarı nehrin şimalindeki Çin hatlarını yarmaya ve Sinsianga girmeye muvaffak olmuştur. Bu şehrin cenubunda diğer bir kol Pekin - Hankov demiryolunu kesmiştir.

Akdenizde bir gemiye hücum

Marsilya, 18 (A.A.) — Marsilya Mendirek telsiz istasyonu Elmansur vapurundan aşağıdaki haberi almıştır:

" Saat 12,18 de 52 derece 11 dakika arzı şimalide ve üç derece 35 dakika tulü şimalide bulunuyoruz. Bir obüs geminin sancak tarafının ilerisine doğru 150 metrelik bir mesafeye düşmüştür."

Vendres limanından hareket etmiş olan vapur, fransız limanlarına tahsis edilen mahfuz yolu takib etmektedir. Vapurun civarına düşen obüsün muharebeye girişen iki ispanyol gemisinden birisine ait olacağı tahmin edilmektedir.

Elmansur vapuru İbilaara Cezayir istikametinde yoluna devam ettiğini telsizle bildirmiştir.

SURİYEDE

Nümayişler ve tevkifler

Şam, 18 (A.A.) — Muhalefetin, müfrit cenah ileri gelenlerinin tevkifile neticelenen mitingine mukabele olmak üzere nasyonalist bloku şefleri dün akşam bir toplantı yapmışlardır. Birkaç bin kişinin iştirâk ettiği bu toplantıda söz alan Suriye başvekili, hükümet politikasının Fransa ile İngiltere, Irak arasındaki gibi bir muahede akdine matuf olduğunu ve bu muahedenin Şam parlâmentosunda âlenî müzakereye konulacağını bildirmiştir.

Diğer taraftan alinan haberlere göre, nizamı bozan yirmi kadar kimse tevkif ve hapsedilmiştir.

Bir barut deposunda yangın

Paris, 18 (A.A.) — Beyruttan bildirildiğine göre, bu şehirdeki askerî depolar evvelki gece bir yangın neticesinde harab olmuştur.

Fransa ile yapılan müzakereler

Şam, 18 (A.A.) — Başvekil B. Cemil Mardam, şu beyanatta bulunmuştur:

"— Ekalliyetlerin şahsı ahkâmı hakkında prensip itibariyle bir anlaşma yapılmıştır. Fransız memurlarının daimî kadrosuna müteallik görüşmeler hemen hemen tamamlanmıştır."

Tayyareci Vlosov, sovyet kutup istasyonuna nasıl indiğini anlatıyor

Moskova, 18 (A.A.) — Tas ajansının tasrih eylediğine göre, telsiz telgraflarda vukua gelen bir hatâ yüzünden Papanin kampına tayyareci Çerviçi'nin inmiş olduğu haberi yayılmıştır. Halbuki hakikatte, Papanin kampını ziyaret eden Çerviçni değil, fakat tayyareci Vlasov'dur.

Vlasov intıbalarını şöyle anlatıyor :

"— Buz ile kaplı arazi üzerinde uçarken, Papanin in radyo ile daha önce bildirmiş olduğu tafsilâta tamamile benziyen siyah noktalar gördüm. Bunun üzerine aşağıya indik ve 50 metrede kamp üzerinde selâm vermek için iki daire çizdik. Kampı daha gözükür bir hale getirmek için Papanin grupu dışarıya elbiseler sermişler ve ateşler yakmışlardı.

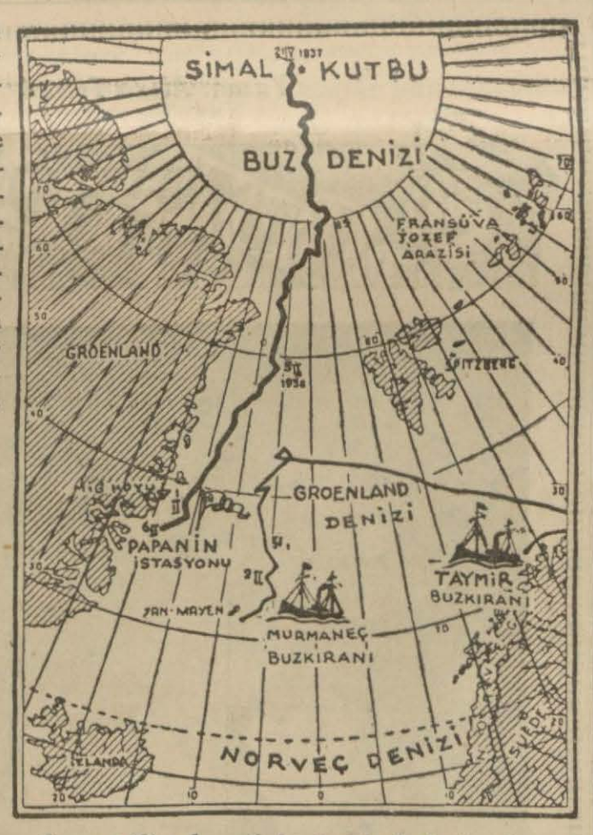

Sovyet ilim heyetinin üzerinde bulunduğu Bankizin ilerleyiş istikametini gösteren harta

Papanin kampı büyük buz parçaları terakümünden mürekkeb dağlık ortasında küçük bir bankiz üstündedir.

Dıvarla çevrilmiş bir avlu gibi..

Bu bankiz, etrafı duvarlarla çevrilmiş bir avluya benzemektedir. Kampdaki arkadaşlar bizi ellerile selâmlamakta ve heyecanlı bir surette bir şeyler söylemekte idi. Papanin elinde bir sinema makinesile uçuşumuzu filme alıyordu. Papanin tayyarenin inebileceği yeri elile istikamet tayin etmek suretile gösterdikten sonra o tarafa doğru koşmağa başladı.

"Sevinçten ağlıyor ve nefes alamıyordum."

Yere indik. Ben derhal Papanin'e doğru koşmağa başladım. Büyük bir sevinç nefes almama mani oluyor ve gözlerim heyecandan yaşlarla doluyordu. Bu buluşma esnasında hissettiğim şeyleri tarif edemem. Papanin ile bir çok defa sarıldık ve öpüştük. Papanin'in yüzü arktik rüzgârlarının tesirile yanmış ve yağızlaşmıştır. Çenesi ufak bir sakalla örtülüdür.

Mektublar, hediyeler

Papanin'le beraber tayyarenin yanına gittik. Orada Papanin pilotum Dorofeev ile de kucaklaştı. Papanin grupu ilim adamlarına, akrabalarından gelen mektublarını ve Taymir buzkıranı mürettebatının hediyesi olan Moskova biralariyle bir çok portakal verdik. Papanin heyecanla bize teşekkür etti ve heyetimize selâmlar yolladı.

Bu esnada kar yağmaya başlamıştı. Bunun üzerine hemen derhal havalanmak mecburiyetinde kaldık.

Romanyada asayiş tedbirler

Bükreş, 18 (A.A.) — Asayişin idamesi hakkındaki kanunî kayıdlar, dün neşredilen bir emirname ile takviye edilmiştir.

Bu emirname hükümlerine göre, gizli mahiyette her türlü siyasî kurumlar memnudur. Sokaklarda askerî nizamla geçid resimelri yapılmıyacaktır. Siyasî toplantılara sahne olacak oteller, lokantalar, kahveler ve buna benzer umumî yerler iç bakanlığı vasıtasiyle kapatılacaktır. Memurların siyasetle uğraşması katiyen memnudur, aksi takdirde hemen azledileceklerdir.

Efes gemisi denize indi

Berlin, 118 (A.A.) — İzmir limanı işletmesi için Almanyada inşa edilen gemilerden Efes gemisi 17 şubatta Bremende muvaffakiyetle denize indirilmiştir.

Yugoslavya münakalât nazırı İtalyaya gitti

Belgrad, 18 (A.A.) — Münakalât nazırı Mehmed Spaha, iki hafta kalmak üzere İtalyaya gitmiştir.

Nazır İtalyada münakalât işini ve bilhassa motörleştirilme işlerini tetkik edecek ve icabında vagon ve otomotris mübayaası için müzakerelerde bulunacaktır.

Troçki'nin oğlunun ölümü hakkında tahkikat yapılıyor

Paris, 18 (A.A.) — Troçkinin evvelki gece Paris hastanelerinden birinde ölen oğlu Leon Sedofun ölümü sebebini araştırmak için adlî tahkikat açılmıştır. Otopsi, Peritonit alâmetleri göstermektedir. Ailenin arzusu üzerine, hastanın iç azası alınmış ve zehirlenme emareleri araştırmak üzere muayeneye gönderilmiştir.

Mısırda kanlı bir nümayiş

Kavgalarda 40 kişi kadar yaralandı

İskenderiye, 18 (A.A.) — Royter bildiriyor: Yeşil gömleklilerin üç saat kadar süren bir toplantıları ehemiyetli kavgalara sebeb olmuş ve 40 kişi yaralanmıştır. Bunların arasında bir kaç kadın ve bir kaç da avrupalı vardır. 300 den fazla kimse Nahas paşa lehinde bağırarak toplantının yapıldığı yeri işgale teşebbüs etmiştir. Kuvvetli polis müfrezeleri tezahürcüleri sopa ile dağıtmaya muvaffak olabilmiştir. Bir çok sokak feneri, tramvay, otobüs ve vitrin hasara uğramıştır.

B. Grandi ingiliz devlet adamlariyle temaslarda bulundu

Londra, 18 (A.A.) — B. Grandi, B. Çemberlayn ile görüşmek üzere bu sabah başvekâlet dairesine gitmiştir. Mumaileyhten bir kaç dakika önce B. Eden de başvekillik dairesine gitmiş bulunuyordu.

Müzakerelere öğleden sonra fasıla verilmiş ve saat 3 de tekrar devam edilmiştir.

Bu müzakerelere başbakan Çemberlayn'in italyan büyük elçisine vaki daveti üzerine girişilmiştir. Çemberlayn daha evvel Fransa büyük elçisine haber göndererek İtalya'nın Stresa anlaşması hususundaki hattı hareketini öğrenmek üzere italyan büyük elçisiyle görüşeceğini bildirmişti.

Resmî tebliğ

Görüşmelerden sonra dış bakanlığından aşağıdaki tebliğ verilmiştir:

" Kont Grandi bugün saat 10 da dış bakanlığına gelerek başbakan ve dış bakanı ile enternasyonal vaziyet ve iki memleket arasındaki münasebetler hakkında müzakerede bulunmuştur.,,

Ayrıca bildirildiğine göre, bu konuşmalar, İtalyanın Berchtesgaden anlaşmasını ve onun neticelerini nasıl telâkki ettiği hakkında ingiliz bakanlarının tavzihler elde etmelerine imkân vermiştir.

B. Hitler otomobil salonunu törenle açtı

Berlin, 18 (A.A.) — B. Hitler, bu sabah otomobil salonunun açılma resmini yapmıştır.

Bu münasebetle irad etmiş olduğu nutukta, bilhassa şöyle demiştir :

"— İşsizlik meselesi kalmamıştır. Şimdi Almanyada, elde olunan iş kuvvetlerini rasyonel bir tarzda harekete getirmekle meşgul olmalıdır.,,

B. Hitler, halk otomobilleri imali için muazzam bir fabrika inşa edileceğini bildirmiştir. B. Hitler, sanayi erbabından otomobillerin tiplerini tevhid etmelerini istemiştir.

Bir italyan vapuru kayboldu

Roma, 18 (A.A.) — Rotterdamdan Cenovaya giderken 11 şubatta batı Akdenden tehlike işaretleri göndermiş olan italyan Gianicolo vapurunu bulmak için havadan ve denizden yapılan araştırmalar şimdiye kadar hiç bir netive vermemiştir .

Cağaloğlunda büyük bir ev yandı

İstanbul, 18 (Telefonla) — Bu sabah Cağaloğlundaa doktor Nafiz paşa veresesine aid 18 odalı büyük bir ev yandı. Ev pansiyon olarak kullanılmakta idi. Bina ve içindeki, eşya sigortalı değildi. Yangına, Cevad ve Kemal isminde iki arkadaşın beraber oturdukları odadaki gaz ocağının parlaması sebeb olmuştur. Bina tamamen yanmıştır. Pansiyonu işleten kiracı Fatma yangın esnasında gayri tabiî haller gösterdiğinden tedavi altına alınmıştır.

Konyada alaylara sancak verme töreni

Konya, 18 (A.A.) — Bu gün Cumhuriyet alanında orgeneral İzzettin Çalışlar Atatürk adına topçu alayımıza sancak verdi.

Halk, mektebliler, memurlar meydanı hincahınç doldurmuştu. Bu heyecanlı tören lâyik olduğu alâkayı gördü.

TÜRKİYE BASINI

Bir millî servet kaynağımız

KURUN'da Asım Us, Ekonomi Bakanı B. Şakir Kesebir'in Ege bölgesindeki tetkikleri esnasında zeytin istihsalini arttırmak meselesi üzerinde de durmuş olmasını mevzuubahsederek, zeytinciliğin, hükümetin ehemiyet verdiği belli başlı mevzulardan biri olduğunu, bu ziraat şubesinin inkişafı için şimdiye kadar çok gayret sarfedildiğini, bu hususta bir kanun projesinin de Kamutaya verilmiş olduğunu söylüyor ve diyor ki:

" Bugün memleketimizde 100 milyon zeytin ağacı vardır. Fakat bu ağaçların ancak 18 - 20 milyonundan istifade edilebilmektedir. Bu on sekiz, yirmi milyon ağaçtan senede alınan varidat 7,751,900 liradır. Senede yapılan istihsal masrafı da 4,941,000 liradan ibaretir. Şu halde müstahsilleri için 2 milyon 610 bin 700 lira kâr kalıyor demektir. Şu malûmat elde olunca memleketimizde bulunan 80 milyon delicenin üzerinde çalışmakla elde olunabilecek menfaat kolayca hesab olunabilir; yani mikdarı 80 milyonu bulan delicenin aşılanmaması yüzünden memleketin her sene 12 milyon lira kaybettiği anlaşılır.

Her sene millî servet kaynaklarımızdan 12 milyon lira fazla varidat almak kabil iken niçin bugüne kadar bu teşebbüs ihmal edilmiştir?

Bugün artık bu suale cevab aramak zamanı değildir. Yapılacak iş hükümet tarafından hazırlanan kanun projesini mümkün olduğu kadar süratle meclisten çıkararak delicelerin aşılanması işine başlamaktır.

Bununla beraber hükümet zeytinciliğin yalnız ziraatine değil, aynı zamanda sanayiine de ehemiyet vererek yüksek asitli yağların memleket dahilinde rafine edilmesi maksadiyle bir rafinöri tesisini de düşünmüştür. Bu suretle harice sevkedilecek yüksek kaliteli zeytinyağların getireceği servet memleektin iktısadî muvazenesinde mühim bir rol oynıyacaktır."

SİGORTACILIK KANUN PROJESİ ETRAFINDA

TAN'da Ahmed Emin Yalman, Feniks dö Viyen meselesinden sonra hükümetin sigortalıların himayesini temin için faaliyete geçtiğini ve bunun için bir kanun projesi hazırlıyacağını ilân ettiğini, bugün bu vaadin yerine getirilmiş olduğunu hatırlatarak diyor ki:

" Burada iki mühim gaye vardır: Birincisi sigorta hakkında azamî emniyeti kuracak bir tedbiri almak, ikincisi de memlekette sigortalıları çoğaltarak hem ihtiyat sedlerini çoğaltmak, hem de riskleri ve umumî masrafı daha çok mikdarlara dağıtarak primleri indirmeğe imkân hazırlamak.

Hükümetin bu işi ehemiyetle ele alması memnuniyetle karşılanacak bir harekettir. Bir kanun projesinin meclise sevkinden evvel olgunlaşmasını temin maksadiyle halka bildirilmesi çok güzel bir çığırdır. Bütün mühim ve esaslı kanunlar hakkında böyle bir yol tutulması memlekete pek çok şeyler kazandırır ve masa başında yapılan kanunlar yüzünden baş gösteren istikrarsızlığın ve devamsızlığın bu sayede önüne geçilmiş olur. Hükümetin açtığı bu yeni çığıra vatandaşlar da canlı bir alâka ile mukabele etmeli ve bildiklerini düşündüklerini ortaya koymalıdırlar. Böylece hem yeni çığır kuvvetlenmiş, hem de memlekette demokrasi prensipleri bir kat daha kökleşmiş olur.

Hükümetin yeni kanun projesi husûsî sigortacılığın emniyetine ve inkişafına aiddir. İş kanuniyle içtimaî siyaset sahasına giren hükümetimizin içtimaî sigortalara aid imkânları da yakın bir istikbalde tetkike başlamak ihtiyacını duyacağına şüphe etmiyoruz."

AVUSTURYA MESELESİ

CUMHURİYET'te Nadir Nadi Avusturyadaki son değişiklikten bahsederek şunları yazıyor: "Almanyanın Avusturya içine doğru bir adım daha ilerlemesi haklı olarak bütün Avrupayı düşündürüyor. Anschluss meselesiyle birinci derecede alâkadar olması icab eden İtalyanın, Hitlerin bu hareketleri karşısında ses çıkarmaması antikomintern paktı devletlerinin aralarında, ilerisi için sürpriz dolu, gizli ve şümullü kararlar almış oldukları şüphesini uyandırıyor.

Günün birinde herkesin korktuğu bu anschluss hâdisesi tahakkuk etmek mevkiine girecek olursa büyük demokrasiler ne yapacaklar? İngiltere mani olmağa çalışacak mı? Yoksa Berlin - Roma mihverini kırmak ümidiyle bu işe göz mü yumacak? Küçük itilâf nasıl bir cephe alacak? Orta ve şarkî Avrupa'nın statüko'su ile yakından alâkalı bulunan Fransa yalnız kaldığı takdirde kime sözünü geçirebilecek?

İşte bir sual ki cevabları üzerinde tahminler yürütebilmek için çok taze olan hâdiselerin inkişafını beklemek zarurîdir."

No: 106

Sevre Müdafaasında Bir İNGİLİZ ZABİTİ

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Bu kalabalığın içinde her çeşit insana rastlamak kabildi

Titriyerek yanan alevlerin önüne düşen askerlerin ve hayvanların koskocaman gölgeleri şurada burada hareket ediyordu. Muharebeye girişmek ateş ve heycanı ile yandıkları halde bütün askerler, sükûtu bozmadıklarından bu civarda sessizlik hüküm sürüyordu.

Perişan bir kış manzarası içinde, iki üç mil murabbaı kadar uzun bir sahada toplanan arabalar ve hayvanlar mahşeri, hayatı yahud ölümü, zaferi yahud mağlûbiyeti, hürriyeti yahud esareti kararlaştıracak ertesi günün düşüncesile birlikte üzerimde karanlık ve zevksiz bir intiba bırakıyordu. Kendimde kablelvuku his olmadığı halde tuhaf bir his duyuyordum Büyük bir fırtına kopmadan önce mideyi karıştıran ve hazmı bozan bir hale benzer bir tesir altındaydım. Bu konak yerinin arkasında da Plevne türklerinin araba ve hayvanları bulunuyordu. Bu kalabalık içinde çeşid çeşid insanlar vardı. İçlerinde şişman, zengin tüccarlarla iyi giyinmiş karılarından tutun da avurdu çökmüş rencberlerle perişan kılıklı karılarına, zihni meşgul ve siması düşünceli kimselerle peçesinin altında hıçkıra hıçkıra ağlayan kadınlara, arabaların ve yanan ateşlerin etrafında saklambaç oyunu oynayan çocuklara kadar her çeşidden insanlar vardı. Bütün mallarını, mülklerini ,evlerini, yurdlarını terk etmek mecburiyetinde kalan bu ayaz altında tiril tiril titriyen zavallılar karşısında çok acı merhamet hisleri duydum. Küçük kız ahbabımı bunların arasında boşu boşuna aradım ve bulamayınca henüz babasının arabası gelmediğine hükmettim. Daha ben orada iken bir çok istikametlerden bir çok taburlar ve batarya - lar oraya geldi. Bunlar sessizlik ve intizam içinde konaklamaları için tesbit edilmiş olan yerlere gidiyorlardı. Vadilerin düşman gözcüleri tarafından görülmiyen kuytu yerlerinde ateşler yakılmıştı. Düşman tarafından görülen açık yerlerinde de havanın rutubeti yüzünden iyi yanmıyan fenerler, karanlığı dağıtamadığı için bir takım kazalar oluyordu. Son mücadeleyi yapmak için her türlü fedakârlığı göstermek iştiyakını besliyen bu binlerce insan, muazzam bir manzara arzediyordu. Bunlar, zifiri bir karanlığın içinden çıkıyorlar, yanan ateşlerin önünde göze görünüyor, sonra yeniden karanlığın derinliğine gömülüp gidiyorlardı.

Kasabaya varır varmaz konağa gittim. Bir zabit, benden muayyen bir sokakta bulunan hastahane binalarının kapısına asılmak üzere levhalar yazmamı istedi. Sönük bir mum ışığında:

"Il n'ya a que des blessés dans cette maison.,, (Bu evde yaralıladan başka kimse yoktur).

Tarzında bir çok levhalar yazdım ve üzerlerine de birer haç resmi çizdim.

Sonra elime bir fırça, bir de kola çanağı alarak bir afiş yapıştırıcısı gibi bunları kapıların üzerine yapıştırmağa başladım. Bunlardan gösterilen kapılara yirmiden fazla yapıştırdım. Bu binaların üzerinde de hastane bayrakları sallanıyordu .

İçinde ölüm derecesinde hastalardan ve yaralılardan, bir de 4000 mesud aile yerine açlıktan titriyen 400 bulgar ailesinden başka kimsecikler kalmıyan kasabanın bu karanlık ve ıssız halinden daha acıklı bir durum tasavvur edilemezdi. Temmuzda gördüğüm güzel Plevnenin 9 - 10 ilk kânun gecesindeki bu hali, gençliğinin en taravetli bir çağında ölerek çürümeğe başlayan genç ve güzel bir kızın cesedini andırıyordu. Hele hastahanelerden gelen iniltiler, üzerimde uzun zamanlar bile hazin ve korkunç tesirini muhafaza etmişti. Sokaklar bomboştu, arada sırada bir şikâr kokusu alarak seğirten bir kaç hayvandan ve kaba bir örtüye sarılarak geçen sefil bir kadından başka bir şey görülmüyordu. Şurada, burada ya büsbütün yahud kısmen yıkılmış evler duruyordu. Üzerimizde mürekkeb renginde simsiyah bir gök yüzü, etrafımızda gene gecenin örddüğü zifiri duvarlar vardı. Şurada burada soluk bir takım ışıklar yanıyor, benim elimdeki fenerin sarı ışığı karanlığı dağıtmağa uğraşıyordu. İki defa karanlıkta uzanıp yatan cesedlere ayağım takıldı; az kaldı, düşüyordum. Bu sessizlik, ıssızlık içinde yaftalarımı yapıştırdıktan sonra bir silkindim ve gördüğüm şeylerin korkunç bir rüya olup olmadığını anlamak için etimi çimdikledim. Çanaktaki zamktan bile bir inhizam kokusu geliyor, ben de kendimi, sonsuz bir mezarlığın içinde sayısız mezar taşlarına birer birer kitabe yazan bir tek diri adama benzetiyordum.

Zaman küçüklü büyüklü o kadar hâdiselerle dolu idi ki bu yaftaları yapıştırmak için geçirdiğim kısa bir müddet içinde iki macera geçirdim. Bunlar normal şartlar içinde yaşayan bir insanı haftalarca dehşet içinde bırakacak derecede korkunç şeylerdi. Fakat ben burada bunlara aldırış bile etmedim. İçerisinden gürültüler gelen bir hastahaneye soluk br ışığın yordamile baktım. İçerideki hastalar, bir dolabın bir köşesinde kalmış, kokmuş, çürümüş bir yiyecek maddesini ele geçirmek için birbirlerile döğüş ediyorlardı. Bacaksız ve ayaksız insanlar, kolları ve elleri kesilmiş insanlar, korkunç hastalıklarla kemirilmiş insanlar, bir insana değil, bir kediye, bir köpeğe bile verilse tahkir sayacakları bir parça yiyecek için saç saça, baş başa döğüşüyor, birbirlerini tırmalıyor, tekmeliyorlardı. Ben aralarına girip ortalığı yatıştırdım ve bu mahud yiyecek parçasını müsavi kısmılara bölüp aralarında dağıttım.

(Sonu var)

Sigorta kanunu etrafında alâkadarlar ne düşünüyor?

Bir anket açtık

Bu kanun sigorta işlerimizi bir emniyet ve inzibata alacaktır

Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren ve bu kanuna bazı hükümler ilâve eden kanun münasebetile Başbakanımız B. Celâl Bayar'ın yaptığı beyanatı, kanunu, ve bu kanunun mucib sebebler lâyihasını neşretmiştik . Hükümet sigortaclığı tam bir garanti altına alan bu kanun projesinin mütehassıslar arasında bir anket mevzuu teşkil etmsini istemişti. Bu münasebetle bir anket açtık. Şimdi yeni sigorta kanunu hakkında ne düşündüklerini mütehassıslara soruyoruz. Gelen cevabları sırasile neşredeceğiz. Dr. Vedad Nedim Tör bize bu mevzu etrafında şu cevabı vermiştir :

Yeni hazırlanan sigorta kanunu projesini okudum.

Bir sigorta teknisiyeni olmadığım için, ben sadece bu kanunun millî ekonomimiz bakımından ehemmiyetine temas edeceğim...

Osmanlı devleti, ekonomi ve finans sahasında sadece bir tescil bürosu rolünü oynardı. Memleket içinde ve dışında geçen ekonomi ve finans hâdiselerine karşı kayıdsız ve anlayışsızdı. Bu itibarla memleketin bütün ekonomi ve finans işlerinde tam bir başı boşluk hüküm sürerdi.

Memleketimizde bir takım bankalar açılır, sigorta şirketleri çalışır, madenler işletilir, demiryolları kurulur; fakat bunların nasıl işledikleri, neler yaptıkları osmanlı devleti için daima bir karanlık ve acaib bir muamma olarak kalmıştır. Saltanat devrinin devlet telâkkisi, bu sahalarda doğrudan doğruya yapıcı, işletici, kurucu olarak harekete geçmek şöyle dursun, onlarla meşgul olanları yüksek memleket menfaatleri namına kontrol etmek için bile lâzım gelen organları yaratmamıştı. Kısaca, osmanlı devleti, "aekonomik" bir devletti. Cumhuriyet devleti ise, müstakil ve ileri millet iktisadiyatının yaratıcısı ve murakibi olmak vasfına tamamen sadık kalarak, bütün ekonomi ve finans sahalarında, ya doğrudan doğruya "müteşebbis", yahud da "murakib" rolünü gittikçe bütünleştirmektedir. İşte bu son kanun da, devlet telâkkimizdeki inkılâbın en son yemişidir.

Bu kanun, sigorta işlerimizi bir inzibat ve emniyet altına alacak, ve nasıl ki, "mevduatı koruma kanunu", memlekette bankalara olan itimadı kuvvetlendirdiyse, o da halk arasında sigorta itiyad ve ahlâkının yayılmasına yarayacak ve sigorta müesseselerinin itibarını yükseltecektir.

Burada, bir sigorta teknisiyeni olmadığımı tekrarlamakla beraber, bir küçük düşüncemi mütehassısların tenkidine arzetmeme müsaadenizi rica edeceğim: Yeni sigorta kanuniyle ayrılacak olan kefalet ve ihtiyat akçalarının istimali için ileri sürülen muhtelif şekiller yerine, bunların yani kefalet ve ihtiyat akçalarının, memleketimizde ergeç teessüsüne mecbur olduğumuz "sosyal sigortalar" için, devlet garantisi altında, bir sermaye olarak işletilmesi acaba mümkün değil midir?

Çekoslovakya memleketimizden pamuk alacak

Çekoslovakya ile hükümetimiz arasında son yapılan ticaret ve kliring anlaşmasının tatbikatı olarak bazı mühim çekoslovak firmalarının yurdumuzdan ehemiyetli miktarda pamuk alacakları anlaşılmaktadır. Alınan bu pamuklar karşılığında Çekoslovakyadan pamuk ipliği ve pamuklu dokuma idhal olunacaktır.

İstanbul belediyesine yardım

İstanbulda et fiatlarının ucuzlatılmasını temin maksadiyle alınan kararlara göre İstanbul belediyesinin de almakta olduğu mezbha resmini kilo başına dokuz kuruştan beş kuruşa indirmesi kararlaşmıştı. İstanbul belediyesinin bu ucuzlama dolayısiyle büdcesinde husule gelecek açığın kapatılması için hükümet tedbirler almıştır. Buna göre Haseki ve Cerrahpaşa hastahaneleri masrafları sağlık ve sosyal yardım bakanlığınca temin olunacak, İstanbul belediye zabıtasında çalışan ve maaşları İstanbul belediyesi tarafından verilen polis memurlarının maaşları da hazne tarafından ödenecektir. Keyfiyet alâkalı makamlara bu yolda bildirilmiştir.

Radyo ruhsatiyeleri hakkında bir karar

Ruhsatnamesi alınmış bir radyonun satış mağazalarına satıldığı radyo sahibi tarafından bir beyanname ile idareye bildirildiği ve bu satış keyfiyeti, mağaza sahibi tarafından beyannamenin arkasında gösterilip imza edildiği takdirde radyonun artık satış emtiası halini almış sayılması kararlaşmıştır.

Bu takdirde ruhsatname geri alınarak iptal edilecek, fakat alınan ücretin o malî senenin müteakip müddetine aid mikdarı radyo sahibine geri verilmiyecektir.

Yalnız aynı şahıs diğer bir radyo aldığı takdirde, yeniden ruhsatname verilecektir. Fakat o malî sene nihayetine kadarki müddet için ayrıca bir ücret alınmıyacak, yalnız radyonun değiştirildiği işaret edilecektir.

Ruhsatnamesini radyonun bulunduğu yerlerin dışındaki posta telgraf merkezinden almış olanların radyolar için satış mağazalarına satışta ve değiştirmede, yukarıda söylediğimiz muamelelere radyo sahibinin bulunduğu merkez tavassut edecek ve ruhsatname yi veren merkez yapacaktır.

Ekmeklerin çeşnisini tesbit için

Ekmeklerin çişnisini tesbit için buğdaylar üzerinde yapılan tahlillerin ertesi seneye de teşmili fennî bakımdan uygun görülmemiş ve bu hususta kararlar almak üzere ziraat, ekonomi ve sağlık ve sosyal yardım bakanlıkları delegelerinden mürekkeb bir komisyon teşkil olunmuştur. Komisyon yurdun muhtelif mıntakalarında yetişen buğdaylardan elde olunacak unların vasıflarını tesbit edecek ve bu hususta lüzumlu tedbirlerin alınması için kararlar verecektir.

RADYO

Ankara:

Öğle neşriyatı: 12.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 - 13.30 Dahilî ve hariçî haberler — 15.30 dan itibaren müzik öğretmen mektebinden naklen cumhur başkanlığı filarmonik orkestrası heyetinin konseri Şef Praetorius.

Akşam neşriyatı: 18.30 Plâk neşriyatı — 18.35 Çocuklara karagöz (Küçük Ali) — 19.10 Türk musikisi ve halk şarkıları (Halûk Recai ve arkadaşları) — 19.35 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 19.50 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza Sesgör ve arkadaşları) — 20.15 Hukukî konuşma: hukuk ilmini yayma kurumu tarafından — 20.30 Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve arkadaşları) — 21.0 Ajans haberleri — 21.15 Stüdyo salon orkestrası: 1 - Grosso: Pericon. 2 - C. Morena: Quintessenzen, patpourri. 3 - Nur du allein mélodie. 4 - J. Fucik: Winterstürme Walzer. 5 - Chopuis: Ké - Sa - Ko — 21.5 - 22.00 Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul:

Öğle neşriyatı: 12.30 Plâkla türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18.30 Plâkla dans musikis — 19.00 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 19.30 Konferans: Selim Sırrı Tarcan (spor pedagojisi) — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.30 Hava raporu — 20.33 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 20.45 Semahat Özdenses ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — 21.15 Klasik türk musikisi: okuyan Nuri Halil, keman Reşad, kemençe Kemal Niyazi; tanbur Dürrü Turan, Ney Tevfik, kanun Vecihe, ut Sedad, tanbur Refik, kemençe Fahire, ut Cevdet Korzan, Nısfiye Selâhaddin Candan — 21.50 ORKESTRA: 1 - Herold: Zampa, ouverture. 2 - Strauss: Zigeunerbaron, patpourri. 3 - Hans May: Sérénade. 4 - Eilenberg: Le moulin de la forêt. 5 - Delibes: Valse de la poupée. 6 - Smet: Promenade en mer — 22.45 Ajans haberleri — 23.00 Plâkla soolar, opera ve operet parçaları — 23.20 - 23.30 Son haberler ve ertesi günün programı.

Avrupa:

OPERA VE OPERETLER: 19.25 Viyana — 20 Berlin — 21 Roma — 21.45 Paris - P.T.T.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERELR: 16 Milano — 18.10 Budapeşte — 19.15 Stuttgart — 20.45 Sottens — 21.30 Strazburg — 21.40 London - Regional — 22.15 Lüksemburg — 22.20 Kopenhag.

ODA MUSİKİSİ: 18.30 Münih — 20.30 London - Regional.

SOLO KONSERLERİ: 9.30 Kolonya — 14 Stuttgart — 15.45 London - Regional — 18.10 Kolonya — 18.15 Königsberg — 18.20 Breslav — 19.10 Berlin — 20.50 Kopenhag.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 10.30 Hamburg — 12 Keza — 18.25 Keza — 19.10 Frankfurt.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 15.20 Hamburg — 23 Droitwich.

HAFİF MÜZİK: 8.30 Königsberg ve diğer alman istasyonları 10.30 Frankfurt — 12 Königsberg — 14.15 Kolonya — 18 Berlin — 18.30 Laypzig — 20 Frankfurt — 21 ve 22.30 Tuluz.

HALK MUSİKİSİ: 11.30 Stuttgart — 20 Varşova — 22.45 Budapeşte (Sigan müziği).

DANS MÜZİĞİ: 21 Varşova — 22.20 Münih ve diğer alman istasyonları — 22.30 Berlin ve diğer alman istasyonları, Prag — 22.40 Viyana — 22.45 Laypzig — 23 Katoviç, Krakovi, Milano — 23.5 Poste - Parisien — 23.15 Budapeşte — 23.30 London - Regional — 23.55 Droitwich — 24 Lüksemburg, Milano, Paris, Roma.

Yunanistanla ticaret görüşmeleri başlıyor

Yunanistan ile aramızda mevcud ticaret anlaşmasının tatbikatında görülen bazı eksikliklerin tamamlanması için yakın bir zamanda yeni görüşmelere başlanacağı haber verilmektedir. Yapılacak olan bu görüşmelerin her iki memleketin ticarî sahadaki münasebetlerinde büyük gelişme imkânı temin edeceği söylenmektedir.

Yazan: Alexis Tolstoi No: 4

BÜYÜK PETRO

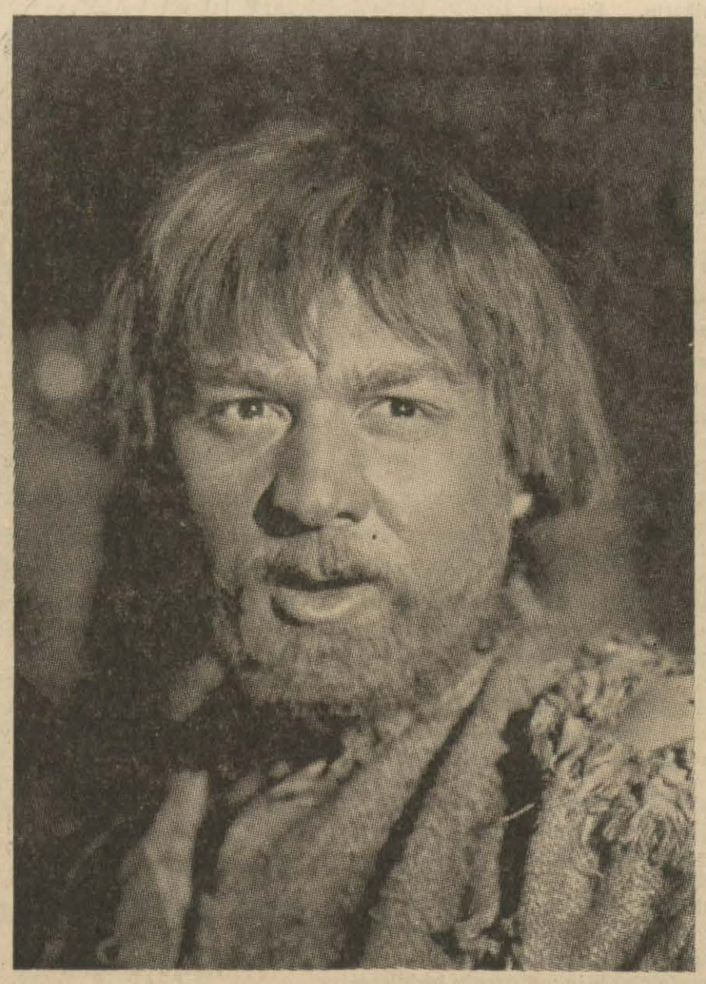

Şeflerden Fedko

Hülâsa

[İvan Artemiç isminde bir zavallı mujik, erazisinde çalıştığı asilzadeden aldığı emir üzerine, atını kızağına koşup, bunun izbasına giderken yolda bir başka mujiğe tesadüf ediyor. Ve bundan Çarın ölüm halinde olduğunu haber alıyor. İki köylü, tahammül olunmaz ıstıraplarından bahsede ede boyarın izbasına varıyorlar. Asilzadenin adı Vasili Volkov'dur ve o gün bir misafiri vardır. Bunlar da hallerinden şikâyetçidirler. Vaziyetlerinden ve Rusyanın umumî vaziyetinden bahsederken Moskovada saray mensuplarının nasıl yaşadıklarını, nasıl bol bol para sarfettiklerini, sonra bazı boyarların da nasıl soygunculuk etmekte olduklarını - biribirinden korkarak - anlatıyorlar. Ertesi gün Moskovaya hareket edeceklerdir.]

Kalktı. Parmaklarını birbirine vurarak şaklattı. Gerindi. Bir çamcağa bir mikdar Kvas(8) koydu, yan gözle Vasili'ye bakarak obur gibi içti.

— Stiyepka Vorotinskinin kılıçlı ve tüfekli yirmi beş uşağı var... ipten sapdan kopmuş herifler. Onlara bütün yıl bir şey vermiyor, kendilerine lâzım olanı kervan yolları üzerinde bulup almalarına müsaade ediyor... halis muhlis kurdlar.

Mihayila yattı. Üstüne bir battaniye örttü, kolunu başının altına koydu. Gözleri parlıyordu. Sordu :

— Anlattıklarımı ihbar edecek misin ?

Vasili tesbihi çiviye astı. Çam kokan divara döndü. Uzun bir müddet sonra cevab verdi:

— Hayır. İhbar etmiyeceğim.

— 5 —

Kale divarlarının ötesinde yol, çitlerin, kütüklerden yapılma izbelerin, su birikintilerinin aralarından geçerek dar, inişli çıkışlı, dolambaçlı sokaklar haline geliyordu. Sokakların ortasında, kül yığınları, çanak çömlek kırıkları, paçavralar sürünüyordu.

Alyoşka, dizginler elinde, kızağın yanında yürüyordu. Kızağın içinde, kaskatı ve kaba kaftanlar giyinmiş, başları külâhlı üç uşak vardı. Bunlar Vasili Volkov'un milisleri idi. Vasilinin zırh almak için parası olmadığından milisleri böyle giydirmişti ve teftiş olurken : "Nizamlara riayet etmiyorsun. Sen hırsızın birisin !" diye paylanmaktan korkuyordu.

Vasili ile Mihayila, Çingenenin kızağına binmişlerdi. Atlarını, iki uşak, yedekte çekiyordu. Vasilinin atının takımları zengindi. Bir acem eğeri vardı. Mihayilanın lağar atının takımları kötü idi.

Mihayila, suratını asmış, susuyordu. Birçok asiller ve asılzadeler, etraflarında yaygara koparan uşakları ile gelip, yanlarından geçiyorlardı. Herkes onun ihtiyar atiyle alay ediyordu:

— Ne o, bunu karga mezerlığından mı getirdin ?

Kahkahalar, sesler ve gürültü... Ne utanılacak şey! Kahrolsun yoksulluk!

Yavaza şehrini geçtiler. Yalçın sahilde, yüzlerce küçük yeldeğirmeninin kanadları dönüyordu. Mazgallarından bir sürü top görünen, dört köşe kaleleri ile, beyaz ve yer yer çatlamış kale duvarları boyunca ilerlediler, Miyasnizki kapısına geldiler. Herkes daha önce geçmek istiyordu. Feryatlar, küfürler duyuluyor, kavgalar oluyor, yumruklar inip kalkıyor, külâhlar uçuyor, kazaklar çatışıyor, beygirler şaha kalkıyordu. Kapının üzerinde isden kararmış Meryemana tasvirinin önüne asılı bir kandil yanıyordu. Dövülen, kamçılanan Alyoşka, takyesini kaybetti : İyi ki canını kurtarabilmişti. Miyasnizkaya sokağına girebildiler. Alyoşka yüzünden, gözünden akan kanları silerken, bir taraftan da etrafına alık alık bakıyordu. Burada ne harikulâde şeyler vardı.

Pis ve dar sokakta halk itişiyordu: Koca karılar, esnaf, papaslar uzun bıyıklı ,karayağız, acayip kılıklı insanlar... dükkâncılar, salaşlarından fırlayıy gelip geçenleri eteklerinden tutup çekiyorlar, külâhlarını kaparak, mallarını medhediyorlar. Yüksek çitler arkasında, kırmızı damlı, kalaylı kubbeli, taş izbalar ve sonra, her tarafta kliseler; yüzlerce ve binlerce büyük, beş kubbeli, yahud küçücük, içinde ancak on kişi durabilecek kadar küçük kliseler. Dışardan, mumların sıcak ışıkları görünüyor. Diz çökmüş, uyuklayan ihtiyar kadınlar. Saçları başları karma karışık, küstah, yırtık pırtık rubalarını göstererek gelip geçenleri eteklerinden yakalayan, hım hım konuşan, kirli ve yaralı vücudlarına acındırarak yalvaran dilenciler. Haydud bakışlı, yüzsüz, ve önüne gelene, "haydi gel, düa edelim. Ben senin için okurum. Yoksa vay haline" diye tehdidler savuran papaslar. Kliselerin damları üzerinde, kara bulut halinde kargalar.

Suvarilerin toplanma yeri olan Lubiyankaya pek güçlükle vardılar. Uzaktan, Nikolski kapısına doğru, boyarların zerduva postundan yapılmış, yuvarlak ve uzun kalpakları, diyakların papakları, askerlik hizmeti işleri için seçilen hür vatandaşların koyu renk kaftanları görünüyordu. Uzun boylu, zayıf, seyrek sakallı bir adam elindeki kâğıttan isimler okuyordu. Her ismin okunuşunda, zengin veya fakir. bir asîl veya asîlzade, sıradan çıkıyor, tek başına yahud etrafında hizmetkârları olduğu halde masaya yaklaşıyordu. Atından iniyor, boyarların ve diyakların önünde yerlere kadar eğilioyrdu. Sonra hayvanı ve silâhları muayene ediliyor, defterlere bakılarak ne kadar arazisi bulunduğu tetkik olunuyor, münakaşalar yürütülüyordu. Asîl yeminler ediyor, yumruğiyle göğsünü döverek sızlanıyordu: "Toprak bir şey vermiyor, soğuktan ve açlıktan geberiyoruz."

İlkbahar talimlerinden önce, Çarın hizmetkârları, "Asîller Milisi" nin yoklaması işte böyle yapılıyordu.

Vasili ile Mihayila atlarına bindiler. Öteki atlar çözüldü. Çıplak olarak üzerlerine iki uşak bindirildi. Üçüncü uşak, atının yolda ayağı zedelendiğini söyliyecekti. Kızaklar oldukları yerde bırakıldı. Fakat Çingene, atın üzengisine sarıldı:

— Eefendimiz, atımı nereye götürüyorsunuz. Merhamet ediniz.

Vasili elini kamçısına götürdü:

— Hele bir kelime daha söyle, görürsün!

Bir hayli uzaklaştıktan sonra, Çingene ağır bir küfür savurdu. İğri agacı hamutu kızağın içine fırlatıp kin ve hiddetten titreyerek, kendisini de samanların arasına attı.

Alyoşkayı unutmuşlardı. Çocuk başı açık, koşumları düzeltti, ince gocuğunun içinde soğuktan titreyerek bir kenara oturdu. Ne olacak? Mujikin nasibi iztirap çekmek değil mi? Fakat birdenbire, burnuna güzel bir koku geldi. Ne güzel bir koku idi bu! Şiş yüzlü, küçücük gözlü bir satıcı, tablası göbeğinde, geçiyordu. Tablanın üzerinde, insanın iştihasını kabartan dumanı üzerinde, pirohiler vardı.

(Sonu var)

(8) Siyah ekmek veya muhtelif yemişlerin tahammür ettirilmesi ile elde edilen boza gibi bi rıçki

C. H. Partisinin güzel bir teşebbüsü

Ankara ve İstanbul halkevlerinde ilmî konferanslar verilecek

Halkevlerinde muhtelif mevzular üzerinde konferanslar verilmesi ve bunların gerek kemiyet ve gerek keyfiyet bakımından arttırılması, C. H. Partisinin çok önem verdiği işlerden biridir.

Bu arada ve bilhassa, ilmî mevzuları ve ilmin yeni terakkilerini halkın anlıyabileceği bir şekilde yaymak, halkın bilgisini ilmin her günkü ilerleyişiyle beslemek ve olgunlaştırmak, partinin güdmeğe karar vermiş olduğu esaslardan biridir.

C. H. Partisi bu yoldaki çalışmalara yeni bir hız vermek üzere üniversite muhitinde, genç ilim adamlarının yardımını araştırmıştır. Halka bu yolda faydalı olmak istiyen bir çok kilim unsurlarımızın bu işe talib olduklarını sevinçle öğrendik.

Aşağıya listesini koyduğumuz ve önümüzdeki mart ayından itibaren Ankara ve İstanbul halkevlerinde verilecek konferansların mevzuları, bunun güzel bir delilidir.

Bu liste, bir başlangıcı ifade etmektedir. Konferans mevzuları ileride arttırılacak ve yalnız İstanbul ve Ankara halkevlerine münhasır bırakılmıyarak diğer halkevlerine de teşmil edilecektir.

C. H. Partisinin bu konferansları bir araya toplayıp kitab halind bastırmağa karar verdiğini de öğrendik. Bu güzel teşebbüs de memleket ilim kütübhanesi için ayrı bir kazanç olacaktır.

Ankara halkevinde konferans verecek zatların isimlerile vazifelerini ve konferansların mevzularını aşağıya yazıyoruz :

Fahri Arel, Birinci hariciye kliniği doçenti, Sokak kazalarının tehlikeleri.

Kâzım İsmail Gürkan, İkinci şirürji kliniği doçenti, (1) Kanserle mücadle, (2) Güneş tedavisi.

Nabi Kastarlak, Farmakodinami ve tedavi kliniği doçenti, Veremin modern tedavisi ve bundan elde edilen neticeler.

Zeki Ragıb Yalım, Hıfzısıha enstitüsü doçenti, İklim, sıhat ve kültür.

Zeki, Zeren, Anatomi doçenti, Kemiklerimiz, vazifeleri, hastalıkları.

Suad İsmail Gürkan, Diş tababeti mektebi doçentlerinden, Çocuk dişlerinin ehemiyeti.

Hıfzı Veldet, Medenî hukuk doçenti, Türk medenî hukukunda boşanma.

Muhlis Ete, İktisad doçenti, (1) Sermaye terakümü ve Türkiyede sermaye terakümü, (2) Türkiyede iç piyasa ve inkişaf imkânları.

Orhan Arsal, Devletler umumî hukuku doçenti, Devletin tarifi.

Refii Şükrü Suvla, İktısad ve maliye doçenti, Türkiyede beynelmilel tediye meseleleri.

Yavuz Abadan, Hukuk başlangıcı ve tarihi ve felsefesi doçenti, Hukukçu gözü ile milliyetçilik ve halkçılık.

Ratib Beker, Riyaziye doçenti, (1) İdrodinamik, (2) Aerodinamik.

Sara Şerif, Umumî fizik doçenti, Son fizik problemlerine genel bir bakış.

Nihat Tarlan, Metinler şerhi doçenti, Çğdaş İran şiiri.

A. T. Berkmen, Radyoloji ve Biophysik doçenti, 1) Röntken şuaları nedir Diğer bütün şualar arasında mevkii nedir? Hayattaki rolü nedir? 2) Umumiyetle urlar- kanserler nedir? Bunlar karşısında bilinmesi icabeden ana bilgiler nedir?.

Ekrem Tezel, Kulak, boğaz, burun kliniği doçenti, Ses kısıklığı ve sebebleri.

Esat Raşit Tuksavul, Sinir hastalıkları kliniği doçenti, 1) Sinirler neden bozulur? 2) Sinir bozuklukları nasıl gözükür?.

Lütfi Orhan Somer, Üroloji kliniği doçenti, Anadolu halkında idrar taşları.

Nurettin K. İrdelp, Birinci dahiliye kliniği doçenti, Çarpıntı.

Sadi Irmak, Genel fizyoloji doçenti, 1) İrsiyetin tesirleri. 2) Türk yörüklerinin biolojisi.

Şinasi Hakkı Erel, II. ci hariciye doçenti, Iztırap karşısında cerrah.

Ziya Öktem, Mikrobiyoloji ve salgınlar bilgisi doçenti, Mikropların hayatı.

Zeki Ragıp Yalım, Hıfzıssıhha Enst. doçenti, Spor, sıhhat ve kültür.

Feyzullah Doğuner, Diş tababeti mektebi doçentlerinden, 1) Modern diş tababetinin içtimaî bakımdan tetkiki. 2) Profilaktik diş tababetinin mahiyeti ve faydaları.

Galip Gültekin, Ticaret hukuku doçenti, Orta çağda türk tecim ve sanat hayatı - esnaf teşkilâtı..

Hıfzı Veldet, Medenî hukuk doçenti, Eski ve yeni Türkiyede üniversite ve yüksek tahsil.

Ömer Barkan, Ekonomi ve sosyal tarih doçenti, Osmanlı imparatorluğunda iskân ve kolonizasyon metodları.

Kemalettin Birsen, Devletler hususî hukuku doçenti, Türk vatandaşlığı nasıl kazanılır? Ve kaybedilir? Hüküm leri nelerdir?

Orhan Arsal, Devletler umumî hukuku doçenti, Hukukta diyalaktik hareket.

Yavuz Abadan, Hukuk başlangıcı ve tarihi ve felsefesi doçenti, İnkılâp ve inkılâpçılık.

Haldun N. Terem, Sınaî kimya doçenti, Günün düşüncelerinden: Ulusal yakacak ve sentetik petrol.

Nusret Kürkçüoğlu, Fizik doçenti, 1) Enfraruj şualarla fotoğrafya ve tatbikatı. 2) Zaman mefhumu ve Aynştayn nazariyeleri.

Orhan H. Alisbah, Matematik doçenti, 1) Ulusal endüstrileşmede matematiğin yeri, 2) Matematik ve terbiye.

Saffet Rıza Alpar, Sınaî kimya doçenti, Sular, içme, kullanma ve artık sular.

Ahmet Can Okay, Mineraloji doçenti, Kömür ve teşekkülü hakkında.

A. Caferoğlu, Türk dili ve tarihi doçenti, 11 inci asır ilk türk dilcisi Kâşgarlı Mahmud, devri ve eseri.

H. V. Eralp, Felsefe doçenti, 1) Rönesansı hazırlayan sebebler, 2) Röne - sansta fikir cereyanları.

Sabri Esat, Psikoloji doçenti, 1) Çocukta dil, 2) Çocuk ve mantık, 3) Folk loa dayanan kütle ruhiyatı.

Ziyaeddin Fahri, İçtimaiyat doçenti, 1) Türkiyede felsefe ve içtimaiyat: tedrisatından beklenen gaye, 2) Bizde iktisadî ve harsî devletçilik.

Enver Ziya Karal, Tarih doçenti, 1) Genel savaşta Çanakkalenin zorlanması, 2) Hâlet efendinin Paris elçiliği.

B. Cemal Hüsnü Taray İstanbulda

İstanbul, 18 (Telefonla) — Yeni Brüksel elçimiz B. Cemal Hüsnü Taray İstanbula geldi. Elçi bir iki gün burada kaldıktan sonra işinin başına hareket edecektir.

Veteriner fakültesi talebesi İstanbulda

İstanbul, 18 (Telefonla) — Birkaç gün önce İstanbul'a gelen Ankara Veteriner fakültesinden 68 talebe bugün balıkhaneyi, sebze halini, mezbahayı, belediye tahlil lâboratuvarını, hayvan hastahanesini, Pendik bakteriyoloji hanesini, tahlilat ve gıda lâboratuvariyle kuduz müessesesini gezmişlerdir. Talebeler pazartesi günü Ankaraya döneceklerdir.

İstanbul maarif teşkilâtı genişliyor

İstanbul, 18 (Telefonla) — Yeni yıl büdcesiyle İstanbul maarif müdürlüğü teşkilâtının genişletilmesi kararlaşmıştır. Bu hususta tetkikler yapılmaktadır. Hususî idarelerdeki gelir vaziyeti dolayısiyle muallimlerin kıdem zamları zamanında alamadıkları nazarı dikkate alınarak yeni bir şekil aranmağa başlanmıştır. Derece ve kıdem sırasına göre açılacak münhal nisbetinde otomatik terfi usulünün kabulü ihtimalinden bahsedilmektedir.

İstanbul şehir meclisinin toplantısı

İstanbul, 18 (Telefonla) — Şehir meclisi bugünkü toplantısında belediye zabıtası talimatnamesinin müzakeresine devam etti. Otobüslerin darlaştırılması hakkındaki teklif geçen celsede itirazlarla karşılandığı için fen müdürü bugün izahat vermiş, kararın halen işleyen otobüslere değil, yeni getirilecek arabalara şamil olduğunu söylemiştir.

Et komisyonu şehrin muhtelif yerlerinde muhtelif fiatlarla et satışının önüne geçilmesine, ekmek gibi etin de şehrin her tarafında azamî bir fiat esasına satılmasına karar vermiştir.

Ceza ve terbiye

(Başı 1. inci sayfada)

miyordu. Hayatın her safhasında dinî kıymetlerin esas olduğu bir devirde, mektep kadar ailede de cismanî cezalar dersin ve terbiyenin ayrılmaz bir parçası idi.

Netekim bu devrin mektep disiplininde sopalar o kadar çok kullanılmıştır ki "sırtı, dayaktan koruma çareleri" adlı kitaplar, elden ele dolaşmış, ve bir dersanede muallim değiştiği zaman, sınıfı yeni alan öğretmene muhteşem ve süslü demir baş sopaları merasimle devir ve teslim etmek âdet olmuştu Cismanî cezaları, daha sonra, zillet sıraları ve boğaza asılı teşhir levhalarıyla yanyana jezvit mekteplerinde görürüz.

Dayak 17 inci asır içinde yeni öğretim metodları bulununca, tedris sahasından hariç bırakıldı. Bir müddet daha terbiye, kelimesile tehdit edilen hareketlere münhasır kaldı. 18 inci asır - da Ruso ile, başlıyan çocuk hürriyeti ve hakkı devrin siyasî cereyanlariyle de kuvvet buldu. Ve nihayet 19 uncu asrın sonlarına doğru cismanî cezala - rın, mektep harici sayılmasının her tarafta kanunlaştığını görürüz. Cismanî cezalar cemiyetin taşıdığı kıymetlere uymadığı için bir çok acı tecrübelerden sonra mekteplerden kaldırılmıştır.

Bize gelince; Meşrutiyete kadar olan tedris ve terbiye durumunu, "Verbalizim" ve "Barbarizim" tâbirlerile karakterize edebiliriz. Noktasına varıncaya kadar kitabın ve muallimin dediğini ezberlemek, çocuğu tabiî hakkı olan oyundan, hareketten, şahsî ve müşterek teşebbüslerden iş ve irade unsurundan mahrum etmek kaskatı bir terbiye sistemi içinde sonuna kadar bir uşak gibi sevketmek ve böyle bir hayatı sağlayan inzibatî müeyyide olarak da dayağa ve sopaya ve türlü cismanî cezalara başvurmak... İşte "Verbalizim ve Barbarizim" tabiriyle karakterize ettiğimiz meşrutiyet öncesi mekteplerimizin manzarası. Bu şiddete rağmen netice ne olmuştur?

Öğrettiklerimizin kaçta kaçını, çocuğa onun kafasına ve hayatına mal edebilmişizdir? Bir tarafta tokat, tekme ve sopa sesleri dersanelerden işitilirken cebinde sakladığı rakı şişesinden ders esnasında kamışla rakı içen, kama ve roververlerle mektebe gelen, hocasının ve arkadaşlarının yolunu kesen, sokağın ortasında hocasının yüzüne çürük yumurta atan talebeler görülmemiş midir?.

Cismanî ceza usulüne dönünce, türlü aksi tesirinden başka, muallimlerin bizzat aynı cinsten reaksiyonlarla karşılaşmıyacaklarını kim temin edebilir?

Meşrutiyet devrinin pedagokları, muhakkak ki bize, çocuk dünyası, çocuk alâkaları ve bunlarla birlikte yeni öğretim ve yetiştirme yolları, çocuğa insanca muamelede bulunmanın usulleri üzerinde yeni fikirler getirmiştir. Öğretmenin ve terbiyenin kendisine mahsus bir takım kaideleri, tarzları ve tekniği olduğu telâkkisinin bu zamandan itibaren İstanbul muallim mektebinin mezunları ve neşriyatı ile memleketin dört bucağına yayılmağa başladığını ve bir pedagoji havasının bizde de müsaid bir muhit bulmağa koyulduğunu görürüz. Tedrisat mecmuasından başka, bugün için bazıları noksan dahi sayılsa ilk defa olarak dilimize çevrilen fennî terbiye ve terbiye dersleri, "ilmî terbiyei etfal" ve "terbiye tarihi" gibi pedagoji kitapları "talim terbiyede inkılâp" gibi hareket yapan eserler bu müşahedemizin canlı vesikalarıdır. Cumhuriyet senelerine gelince, pedagoji literatürü ve tatbikatı, bu zamanda yeni bir devre sayılacak kadar hızlanmış ve şuur kazanmıştır.

Çocuk ruhu, umumî ve hususî tedris usulleri, pedagoji ve pedagojiye tatbikatı itibariyle içtimaiyat ve pedagoji tarihi gibi ona ders kitablarından başka ders ve terbiye meselelerini inceleyen yüzlerce tercüme ve telif eserleri bu arada neşredilmiş bulunuyor. İnkılâbın amaçlarına ve memleketin ihtiyacına göre program ve talimat birleşmeleri ve bunların pedagojik birer realite haline gelmesi için tedbirler alınması, cumhuriyet senelerinin içinde biribiri arkası gelen mesut hareketler ve hamlelerdir. İçinde bu memlekete göre pedagoji ile uğraşanların da emeği olan bu çalışmalardan, meslek ve memleket ancak faide görmüştür. Ve yeni Türkiye bu yüzden kendi kendine olduğu kadar dünyaya karşı da sadece iftihar edebilir. Bunu, memleketimizi gelip gören pedagoji üstadları söylüyorlar. Benzerlerine başka memleketlerde de rast gelinen birkaç vahşet vakasını ve daha ziyade pedagojinin temennilerine kulak asılmadığı için vuku bulan mevzii inzibatsızlıkları, cezaya gelmeden evel bir çok firenleri olan bir terbiye sistemi aleyhine kullanmağa ve onu başı boş bir anarşi membaı gibi tavsif etmeğe hakkımız var mıdır? Daha sonra bizim gibi inkılâb geçiren bir cemiyette diğer müesseselerimizin yenileşmesini uygun buluyoruz da mekteb inzıbatının eskisi gibi olmasını nasıl teklif edebiliyoruz?

Esasında içten gelen kuvvetlere ve iş birliğine dayanmasını istediğimiz mekteb inzibatını, pedagoji hocalarımız ve pedagoji müntesiplerimiz bize ballandıra ballandıra anlattıkları için değil, doğrudan doğruya cumhuriyetin ruhuna, kıymetlerine ve hayatına teallûk ettiği için, "millî ahlâkımızın medenî ve hür esaslarla takviye edilmesinin" zarurî olduğunu cumhuriyet adına Atatürk söylediği için benimsiyoruz.

Yazan: Hıfzırrahman Raşid

B. Litvinofun beyanatı

(Başı 1. inci sayfada)

Romanya hükümetine bildirmesini rica etmiştir:

"— Butenkonun mektubunun Romanya dış bakanlığı tarafından alınmasından önce, daha ilk dakikalardan itibaren Romanya gazeteleri ve faşist memleketler basını tarafından Butenko'nun kendi ihtiyariyle hareket etmiş olduğu hususunda çıkarılan şayialara inanmıyoruz. Butenko'nun Romanya dış bakanlığına yazdığı mektup sahte değil, de bizzat Butenko tarafından yazılmış dahi olsa biz, bu dakikaya kadar Butenkonun kendisini kaçıranların elinde bulunduğundan, bunların tehdid ve hattâ işkence ile kendisine bu mektubu yazdırmış olduğundan ve mektubun da sonradan caniler tarafından Budapeşteye ve oradan da Bükreşe gönderildiğinden şüphe etmiyoruz. Bir italyan gazetesinin sözde Butenko'nun bazı beyanatını ve bir makalesini neşrettiği, hattâ Butenkonun Romada bulunduğu ve herhangi bir beyanatta bulunmak üzere yabancı memleketler gazetecilerini davet eylediği haber veriliyor. Eğer bu doğru ise, gene katiyen şüphemiz yoktur ki Butenko, bu beyanat ile bu makaleleri yazmağa mecbur edilmiş, Butenko'nun evrakı, kendisini kaçıranlar tarafından herhangi bir beyaz Rusa verilmiş ve bu beyaz rus da kendisini Romada'da Butenko olarak tanıtmıştır. Bu beyaz rus, bittabi faşist makamlarının kendisini ele vermiyeceğinden emindir. Butenko hür bir memlekette kendisini göstermedikçe ve kendisini şahsan tanıyanların karşısına çıkmadıkça, kendisinin eğer öldürülmemiş ise, halâ kaçıranların elinde ve Romanyada bulunmakta olduğu hakkındaki kanaatimizi hiçbir şey değiştiremez. Sovyet hükümeti, bu sebebten dolayı, Bükreş elçiliğinin 10 şubat tarihli notasındaki bütün taleplerini tam olarak muhafaza etmekte ve bu taleblerin tam olarak isafı üzerinde ısrar eylemektedir.„

B. Litvinof, aynı zamanda hâdis olan vaziyetin ciddî mahiyeti sebebiyle, Sovyetler birliğinin Prağ büyük elçisi Aleksandrovski'nin, tahkikatı takib eylemek ve lüzumu takdirinde bu mesele etrafında Romanya hükümeti ile görüşmelerde bulunmak üzere Bükreşe gönderilmiş olduğundan Romanya hükümetini haberdar eylemesini de B. Popescu'dan rica etmiştir.

Butenko'nun yeni beyanatı

Roma, 18 (A.A.) — Sovyetlerin eski Bükreş maslahatgüzarı Butenko dün Völkicher Beobahterin Roma muhabirini kabul ederek evelki beyanatını teyid etmiştir.

Butenko gene bir tarafa gitmiş!

Roma, 18 (A.A.) — İtalyaya iltica etmiş olan Sovyetlerin eski Bükreş maslahatgüzarı Butenko, Romaya gelelidenberi oturmakta olduğu oteli bu sabah terketmiştir. Nereye gittiği bilinmiyor.

B. Şükrü Kaya mühim bir nutuk verecek

(Başı 1 inci sayfada)

bir konuşma yapacaktır. Hususî bir ehemiyet taşıyan bu değerli konuşma, memlekete 42 halkevi daha kazandıracaktır. Böylelikle yurddaki halkevi sayısı 209 gibi, hiç de azımsanmıyacak bir rakama yükselmiş oluyor.

Bugün okurlarımız, Ulus ile beraber verdiğimiz halkevleri ilâvesinde, evlerimizin bir senelik faaliyetine aid izahları bulacaklardır. Bu neticeden hududsuz bir sevinç duymamaya imkân yoktur. Çünkü halkevlerinin iş bilânçosu, sosyal hayat seviyemizin barometresi gibidir.

Bütün vatandaşlara, halkevlerinin son bir yılını anlatan bu ilâveyi, dikkatle okumalarını tavsiye ederiz. Hayat ve hareketin, müsbet işin her sahasında vazife alan halkevinin, günlük yaşayışımıza girmeğe başladığını anlatan bu yazılar, yarınki bayramı, gönülden ve özden kutlamaya ne kadar hak kazandığımızı anlatan bir vesika değerini de taşımaktadır.

Bn. Sabiha Gökçen yeni bir teşkilât teklif etti

Dün, Türk hava kurumunda, kurum başkan vekili Erzurum saylavı Şükrü Koçak ile başöğretmen Sabiha Gökçen ve kurum direktörleri arasında bir toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda Türkkuşu'nun daha randımanlı ve daha ileri bir şekilde çalışması için müzakereler yapılmış ve kurum başkanının direktifleri üzerine teşkilât mevzuunu incelemiş bulunan Bn. Sabiha Gökçen Türkkuşu'na verilmesi icab eden en makûl şekli izah ederek yeni bir teşkilât teklifinde bulunmuştur. Teşkilât projesi en küçük teferruatına kadar mükemmeldir.

Atatürk kızı, askerî havacılığımızda gösterdiği yüksek fedakârlığı bu defa fikir sahasında da Türkkuşu teşkilâtının alacağı faydalı şekli temin suretile tamamlamış ve böylece Türk havacılığına yeni bir hizmet daha yapmış oluyor.

Bu teşkilâtta Türkkuşu, Hava kurumu başkanına bağlı müstakil bir idare vaziyetine geçecek ve bir umum müdür tarafından idare edilecektir. Gökçen tezini izah ederken müstakbel teşkilâtın mesaisi üzerinde durmuş, bu teşkilâtın talim terbiyede takip edeceği usulleri etraflıca izah etmiştir. Gökçen'in izahatı ve tezinin esasları kendisini dinliyenler tarafından tamamen tasvib ve takdir edilmiştir.

Almanya - Avusturya birliğine doğru

(Başı 1. inci sayfada)

ca, halen işçiye ihtiyacı olan alman ziraat ve endüstrisinde çok mühim miktarda avusturyalı işsizler kullanılacaktır.

Fedakârlıklar mukabilinde yeni menfaatler

Berlinde söylendiğine göre, bu tedbirler Almanya için çok ağır fedakrlıkları mucib olacaktır. Fakat bu fedakârlıklar, dış politikada mühim avantajlar ile tevazün edecektir. Avusturya kendi siyasetini, antikomintern pakt ile milletler cemiyeti hususlarında Almanyanın siyasetine uyduracaktır.

Naziler Avusturyada her işi ellerine alacaklar

İç politikada, Avusturya kabinesi ile vatansever cebhede, yakın bir istikbalde, yeni bir değişiklik yapılacaktır. Mühim nezaretlere, Nasyonal - sosyalistler getirilecektir. Vatansever cebhe genel sekreteri albay Adam, bu vazifeden çıkarılacak ve naziler bu cebheye alınarak kumanda mevkilerinden bir kısmı kendilerine verilecektir.

B. Şuşnig bütün bunları kabul etmiş

Berlinde temin olunduğuna göre, bu şartlar, Berhtesgaden görüşmelerinde B. Şuşnig'e bildirilmiş ve Avusturya başbakanı tarafından kabul olunmuştur. Berlin hükümeti mahfilleri, Almanya - Avusturya münasebetlerinin ilerideki inkişafı hakkında büyük bir emniyet beslemektedir. Sarih surette telmih edildiğine göre, tam bir anşlus aramamakla beraber, Almanya, Avusturya ile Almanya arasında, şekil itibariyle serbest bir devlet olarak kalan Danzig serbest şehri ile Almanya arasında mevcud münasebetlerin aynı tarzda münasebetler kurulacağını ümid eylemektedir.

Milletler Cemiyeti ve Avusturya

Viyana, 18 (A.A.) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor: İyi malûmat almakta olan mahfiller, Avusturyanın milletle emiyetini terketmesi meselesinin Berlin ile Viyana arasında bir görüşme mevzuu teşkil etmiş olduğu haberini tekzib etmektedir. Bu mahfiller, iki memleket arasında askerî bir anlaşma akdedilmiş ve bir gümrük ittihadı yapılmış olduğuna dair olan haberleri tekzib etmektedir.

B. Seiss İnkuart'ın Berlindeki temasları

Berlin, 18 (A.A.) — Seis İnkuart, Almanya iç işler bakanı Dr. Vilhelm Frik ile de görüşerek, alman topraklarında bulunan Avusturya nazi teşkilâtı olan Avusturya lejyonundan ve son umumî af neticesinde Avusturyayı terkeden avusturyalı nazi liderlerinin faaliyetinden bahsetmiştir.

Seiss İnkuart, bakanlık kançıları Keppler nezdinde misafirdir.

Emin bir kaynaktan öğrenildiğine göre Seis İnkuart Berlini dahiliye nazırı sıfatiyle değil, yeni "Barış ofisi" şefi sıfatiyle ziyaret etmektedir. Bakan iki vazife ile gelmiştir:

1. - Umumî af ilânı neticesinde serbest bırakılan Avusturya nazi liderlerinin âkibeti hakkında görüşmelerde bulunmak. Avusturya hükümeti bunların Avusturyada oturmalarını istemektedir. Fakat Hitler söylendiğine göre bunların Almanyada oturmalarına müsaade edeceğini vadetmiştir.

2. - Hitlerin pazar günü Rayştagda söyliyeceği nutuk Almanyanın Berchtesgaden itilâfları mucibince avusturyalı nazilere müzaharet etmiyeceğini söylemesinin Avusturya hükümetince şiddetle arzu edildiğini bildirmektir.

Hitlerin pazar günü söyliyeceği nutuk bütün Avusturya radyoları tarafından da neşrolunacaktır.

Seiss İnkuart Berlinden ayrıldı

Berlin, 18 (A.A.) — Avusturya dahiliye nazırı B. Seiss İnkuart, hava bakanının hususî tayyaresiyle saat 15.15 de Berlinden ayrılmıştır.

Mühim tedbirler

Berlin, 18 (A.A.) — Lokal Ansayger gazetesi, bir yazıda diyor ki:

"Kuvvetle tahmi nedildiğine göre Avusturya federal parlamentosunun 24 şubatta toplanmasından evel, Berhtesgaden mülâkatı neticeleri olarak birçok mühim tedbirler daha alınacaktır.„

Dr. Şaht Viyana büyük elçisi oluyor

Paris, 18 (A.A.) — Övr diyor ki: "Viyana büyük elçiliğine Doktor Şaht gidecektir. Sabık alman iktısad nazırının vazifesi, mümkün olduğu kadar kısa bir zaman içinde Almanya ile Avusturya arasındaki ekonomik münasebetleri tesis etmektir.

Umumiyet itibariyle görülüyor ki, vaziyet vahimdir. Almanyayı girdiği bu yolda itidale sevkedecek her hangi bir hâdise çıkmaz ise, Almanya, başta Çekoslovakya olmak üzere, bütün orta Avrupa devletleri için bir tehlike olacaktır.

İstanbul elektrik şirketi

(Başı 1. inci sayfada)

davâsını kabul ettirmiş, müzakerelere yol ve imkân hazırlanmıştır.

Tesisata aid esaslar

Tesisata teallûk eden mektubda şirketin kabul ettiği mühim esaslar şunlardır:

1 — İsviçre frangı sermayesini türk parasına tebdil etmek.

2 — İmtiyazı her an satın alma hakkını vekâlete vermek.

3 — İmtiyazın sonunu birinci kânun 1960 olarak kabul etmek.

Tesisatın mukaveleye uygun bir hale getirilmesi için şu sıra teklif edilmektedir:

1 — Vekâletin istediği tadil ve tahsis işleriyle tevettür farklarına aid olanlar.

2 — Saatte 40 ilâ 50 tonluk buharlı ve yüksek tazyikli iki kazan tesisi.

3 — Alçak motörlü muvakkat havaî hatların tedricen yeraltı kablolarına çevrilmesi.

4 — Yüksek tevettürlü havaî hatların bazı kısımlarının tedricen yeraltı kablolarına çevrilmesi.

5 — Yüksek tazyikli üçüncü bir kazan için takriben 25 bin kilovat amper takatinde yeni bir jeneratör grupu kurulması.

Füzulî alınan paraların iadesi işi

Fuzulî alınan paraların iadesine aid ikinci mektup da prensipi kabul etmekte, teferrüatın tetkik ve tesbitine lüzum göstermektedir. Nafıa vekâletinin 9 şubat tarihli cevabında, talebelerin mukaveleye müstenid ve ahidlerin haricinde olduğuna dair sarfedilen söz reddedilmekte ve vekâletin şirketten mukavelelerin ve teknik kaidelerin tahmil ettiği teahhüdlerin yerine getirilmesinden başka bir şey istemediği anlatılmaktadır.

Talebler zabıtnamelere istinad ediyor

Bütün talebler şirketin mesul memurlariyle beraber imza edilen zabıtnamelere istinad etmektedir.

926 ek mukavelesi bir tarafa bırakılarak bazı prensiplerin şirketçe kabulü vekâlet tarafından memnuniyetle telâkki edilmektedir. Hakikî sermaye ve ilk tesisat masrafı çok tabiî olarak tetkik yoluyle tesbit edilecektir. Tesisatın ıslahı için şirketin gösterdiği altı senelik müddeti vekâlet uzun bulmakta, müddet ve halin programı meselelerinin müzakere ile tayini teklif edilmektedir.

Katî teminat istenecek

Nafıa vekâleti tesisatın ıslahına sarfedilecek paralar için de tayin olunacak asgarî müddete göre katî teminat verilmesini zarurî görmektedir. Şirketin halktan alınan fazla paralara dair verdiği cevab vekâleti tatmin etmiş olmamakla beraber, mikdar ve tediye tarzı hakkında müzakere yoluyle bir neticeye varılması mümkün görülmektedir.

Nafıa vekâleti şirketle muallâkta kalan bütün meseleleri görüşmek üzere salhâiyetli murahhasların gönderilmesine lüzum göstermektedir.

SPOR

Şild maçları

Gençlerbirliği - Harbiye yarın karşılaşıyorlar

C. H. Partisinin 1938 snesi şild birinciliği için iki hafta evvel yenişemyen Gençler Birliği ile Harbiye İdman Yurdunu önümüzdeki pazar günü saat 15 de Şehir Stadında tekrar karşı karşıya göreceğiz.

İki tarafça da çok mühim telâkki edilen bu maçın neticesi hakkında bir şey söylemek her halde kolay değildir. Muhakkak olan tarafı şudur ki, bu oyun senenin en güzel oyunu olacaktır. Çünkü Harbiye İdman Yurdu bugün Ankara şampiyonu unvanını taşımaktadır. Mağlubiyeti yurdun her tarafında çok âksi tesir bırakacaktır. Bu vaziyeti göz önünde tutan harbiyeliler sıkı bir disiplin altında çalıştırılmaktadırlar.

Beri taraftan Gençler Birliği Ankaranın en eski ve en tutuklu kulübü olarak her yerde tanınmıştır. Bu sene lik maçlarının bidayetinde işi hafiften alması yüzünden puvanca aşağı düşmüş ve bir daha kendisini toparlayamamıştı. Lâkin son zamanlarda Gençler Birliğinin eski azaları bir araya gelerek bir kalkınma yapmışlar ve bu teşebbüslerinde de muvaffak olmuşlardır. Bu muvaffakiyetlerini iki hafta evvel Harbiye İdman Yurduna karşı yaptıkları oyunla ve lik maçlarının sonuncu haftasında da Ankara Sporu iyi bir farkla yenmiş olmakla göstermişlerdir.

Pazar günkü neticeye gelince :

Yukarıda söylediğimiz gibi, yekten, şu şöyledir, denilemez. Zira fudbolun daima ümid edilmedik neticeler verdiğini hepimiz görmüşüzdür. Her iki takım arasında bir mukayese yapacak ve o günkü gayretlerini de nazarı dikkate alacak olursak vaziyet kendiliğinden meydana çıkar.

Gençler Birliği :

Gençler Birliğinin kalesiyle forvert hattı zayıftır. Buna mukabil müdafaa ve bilhassa muavin hattı çok kuvvetlidir. Gençler Birliğinin bu hafta şöyle bir takımla çıkacağını öğrendik :

Rahim - Nuri, İhsan - Yusuf, Hasan, Keşfi - Salâhaddin, Münir, Rasim, Ali, Mustafa.

Kaleci Rahim son zamanlarda geçirmiş olduğu rahatsızlıklar dolayısiyle daha kendisini toplayamamıştır. Binaenaleyh sıkışık zamanlarda kendisine itimad edilemez. Beklerin her ikisi de iyidir. İhsan tecrübesi, Nuri de enerjiiyle kalelerini müdafaa edebilirler. Haf hattı gençlerin en sağlam tarafıdır. Yusuf son günlerde gösterdiği ince oyunlariyle temayüz etmektedir. Hasan için bir şey söyliyemiyeceğiz. Zira onun için şimdiye kadar çok yazdık. Keşfinin günü gününe uymıyor. Bazan çok güzel oyunlar, bazan da fena oyunlar çıkarıyor. Gününün ve şansının tutmasını beklemek lâzımdır.

Forvet hattı gençlerin en zayıf tarafıdır. Ferd itibariyle yüksek görünen bu oyuncular yanyana ggelince bir şey yapamıyorlar. Biz bu hatta en becerikli olarak Münir ile Mustafayı görüyoruz. Rasim ile Salâhaddinin oynayacakları doğru çıkarsa tecrübelerinden istifade edilebilir. Yalnız antremanları nefesleri bilmem yerindemidir? Ali iyi bir oyuncu olmasına rağmen, son günlerde çok bozuktur, kale önünde topu ezmeğe devam edersе galibiyet ihtimali azalır.

Bize kalırsa bu hafta eldeki oyunculara göre şöyle bir forvet hattı yapsa belki daha iyi olur: Ali, Salâhaddin, Münür, Rasim, Mustafa. Ali ve Mustafa kıvrak ve seri oyunculardır. Açıklarla oynamağı temin edebilirler. Münir uzun boyludur. Santrforda ilerisi için de iyi olur. Zira topu kontrolü ve görüşleri itibariyle bu hattın en kuvvetli olanıdır. Rasim fırsatçıdır, kale önündeki kargaşalıklardan falan istifade etmesini bilir.

Şu vaziyete göre Gençlerin müdafaası kuvvetli, hücum hattı zayıftır. Eğer hücum hattı tutunabilir ve oynarsa galibiyet ümidi vardır. Yok eğer forvet hattı ileride gol çıkaramazsa müdafa hattı ne yapsa para etmez.

Harbiye İdman Yurdu :

Kaleci Fethi rakib kaleciden üstündür. Bekler nefesli ve sağlamdır. Haf hattının şimdilik en iyi tarafı sol taraftır. Eğer muhterem kendisini topladıysе, Ankarada Hasana rakib olabilecek bir santrhaf demektir. Sağ hafta Zekinin çok çalışması lâzımdır. Forvet hattı Harbiyenin en kuvvetli tarafıdır. Yalnız Mücahid, Şerif ve Abdurrahmanın daha seri ve enerjik oynamaları lâzımdır. İzzet ile Celâl artık tanınmış forvetler meyanına dahil olmuştur.

Her iki tarafı şöylece bir mukayese ettikten sonra ibrenin Harbiyeye müteveccih olduğunu görüyoruz. Lâkin Gençler birliği ilk anlarda hâkimiyeti kırar ve bir de sayı çıkarırsa harbiyelilerin kırılarak işi gevşeteceklerini de unutmamalıyız.

Hulâsa, takımlar arasında fazla bir fark yoktur. Hangisi daha çok çalışırsa o kazanacaktır. Her ikisine de muvaffakiyetler dilemekten başka elimizden bir şey gelmez. Beklediğimiz favulsüz temiz bir oyundan başka bir şey değildir.

Yarınki maç

Bölge Futbol Ajanlığından :

1 — 20 - 2 - 938 pazar günü saat 15 de Şehir stadında Gençler Birliği - Harbiye İdman Yurdu birinci takımları arasında şild maçı yapılacaktır.

2 — Bu maçlar için her iki kulübün hakem seçmeleri ve bu yüzden maçın keçikmesine meydan vermemeleri her iki kulüb başkanlığından rica olunur.

Demir - Çankaya toplantısı

Çankaya - Demirspor kulübü İdare Heyetinden :

Muhtelif spor şubelerimizin raporlarını ve senelik hesap vaziyetini tetkik ve yeniden heyeti idare intihabı için 20.2.938 tarihine müsadif pazar günü saat 10 da senelik kongrenin toplanması tekarrür etmiştir. Kulübümüzde müseccel azânın mezkûr saatte silo civarında Rükneddin apartımanındaki kulüp binasına teşrifleri rica olunur.

ANDAÇ

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	: İstanbul eczanesi
Pazartesi	Merkez „
Salı	Ankara „
Çarşamba	Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe	Halk ve Sakarya „
Cuma	Ege eczanesi
Cumartesi	Sebat ve Yenişehir eczaneleri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mesajeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: 2323 — Havuzbaşı: Güven taksi: 3848; Birlik taksi: 2333 — Çankırı caddesi, Ulus taksi: 1291.

OTOBÜSLERİN İlk ve Son SEFERLERİ

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus. M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—	17.15
Yenişehir'den Ulus M. na	—	7.10
S. pazar'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	—	9.45

Yenişehir, İstasyon ve Bakanlıklara Ulus M. dan Yenişehir'e 7.00 — her saatı beş gece muntazam seferler birer saat sonra başlar.

Akşamları Ulus meydanından Yenişehir'e ve Yenişehir'den Ulus meydanına gidecek otobüslerin hareket saatleri, sinemaların dağılış saatlerine tâbidir.

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.

Taahhütlü 18 e kadardır.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.45 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)

Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir).

Diyarbakır hattı : Hergün 9.40
Zonguldak hattı : „ 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs „ 16.05

GÜNDELİK

Hicrî - 1356	Rumî - 1353
Zilhicce: 18	Şubat: 6
S. D.	S. D.
Güneş: 6 49	Akşam: 17 48

Krem Balsamin

Kumral, Sarışın, Esmer her tene tevafuk eden yegâne sıhhî kremlerdir. Cildi besler. Çil, Leke ve sivilceleri kâmilen izale eder. Yarım asırdanberi kibar mahfillerin takdirle kullandıkları sıhhî güzellik kremleridir.

KREM BALSAMİN 4 ŞEKİLDE TAKDİM EDİLİR

1 — Krem Balsamin yağlı, gece için pembe renkli
2 — Krem Balsamin yağsız, gündüz için, beyaz renkli
3 — Krem Balsamin acı badem, gündüz için beyaz renkli
4 — Krem Balsamin acı badem, gece için, pembe renkli.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ. — Beyoğlu, İstanbul

596

İzmir Enternasyonal Fuarına hazırlanınız
20 ağustos 20 eylül 1938
3—7041

Ankara Dördüncü İcra Memurluğundan: — Bankalar caddesinde Eti Palas altında Burla biraderlerin tahliye ettiği dükkân bir sene müddetle kiraya verileceğinden taliplerin % 75 pey akçesiyle birlikte 21-2-938 günü saat 14 de dairemizde yapılacak açık arttırmaya iştirâk etmeleri ve şartnameyi görmek üzere de 937 - 8526 numaralı dosyaya müracaatları ilân olunur.

(408) 886

Kırşehir İcra Hâkimliğinden — Aşıkpaşa mahallesinden Cinği oğlu Muharrem Demirbileğin "300" lira borçlu Bağbaşı mahallesinden Saralı oğlu İbrahim, Fatma ve Mehmet haklarında yapılan duruşma ve tetkikatta İbrahime tebliğat yapılmadığından duruşma günü olan 26-2-938 gününe müsadif cumartesi saat dokuzda Kırşehir icra tetkik merciinde hazır bulunması aksi takdirde tetkikatın gıyaben yapılacağı ilân olunur. 927

Kapalı binada tayyare uçuşu

Yukardan pervaneli (otojir) tayyarelerin dar yerlerden uçma ve gene böyle yerlere inme kabiliyetinin pek fazla olduğunu bilirsiniz. 1936 sonteşrininde, Paris tayyare sergisi esnasında Lepreux isimli fransız plotu, bir otojirle, Grand - Palais binasının önüne inerek makinesinin ne kadar kullanışlı olduğunu göstermişti. Fakat şimdiye kadar bu neviden makinelerin kapalı bina içinde uçtukları görülmüş değildi.

Fransız gazetelerinde okuduğumuza göre, alman sivil tayyareciliğinde yüz başı rutbesini haiz olan ve plânör uçuşlariyle kendisini tanıtmış olan maruf alman kadın tayyarecisi Anna Reitsch ilk defa olarak, kapalı bina içinde bir uçuş tecrübesi yapmıştır.

Deutschland holde tecrübede Foche - Wulf sistemi 190 beygirlik, iki ufkî bir şakulî pervaneye sahib bir bélicoptère kullanılmıştır. Anna Reitsch, salonun ortasından ufkî şekilde havalanmış, inmiş, tayyaresiñi zeminden elli santim mesafede hareketsizleştirmiş, sonra salonun bir ucuna kadar giderek geri dönmüş ve kalktığı yere konmuştur. Az sonra mühendis - pilot Bode aynı tecrübeyi tekrarlamıştır.

Nevyork enternasyonal sergisine hazırlık

Nevyork şehrinin kuruluşunun 150 inci yıldönümünü kutlamak maksadiyle 1939 yılı nisanının 30 uncu günü açılacak enternasyonal Nevyork sergisine iştirakimiz hükümetçe kararlaştırılmıştır. Bakanlar heyeti, bu sergiye iştirâkimizin şekil ve esaslarını tesbit etmek üzere muhtelif bakanlık delegelerinden mürekkeb olmak üzere bir komisyon teşkilini kabul etmiştir. Komisyon önümüzdeki günlerde ekonomi bakanlığında Türkofiste toplanacaktır. Bütün bakanlıklar delegelerini şimdiden seçmişler dir.

Jandarma umum kumandanı İzmirde

İzmir, (Hususî) — Jandarma Umum Kumandanı Tuğgeneral Naci, teftişlerde bulunmak üzere şehrimize gelmiştir.

İstanbul borsası

18 - 2 - 1938

PARALAR

	ALIŞ	SATIŞ
Sterlin	627.—	632.—
Dolar	122.—	126.—
Frank	77.—	82.—
Liret	98.—	06.—
Belç. frangı	80.—	84.—
Drahmi	18.—	22.—
İs. frangı	570.—	582.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kuron Çek.	78.—	82.—
Şilin Avus.	21.—	23.—
Pezeta	—.—	—.—
Mark	26.—	29.50
Zloti	20.—	22.—
Pengö	21.—	25.—
Ley	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Yen	—.—	—.—
Kuron İs.	30.—	32.—

ÇEKLER

	Açılış F.	Kapanış F.
Londra	630.—	630.—
Nevyork	0.797	0.797
Paris	24.195	24.18
Milano	15.1746	15.1857
Brüksel	4.6912	4.6916
Atina	86.746	86.746
Cenevre	3.43	3.43
Sofya	63.492	63.492
Amsterdam	1.4234	1.4234
Prag	22.6775	22.6775
Viyana	4.2063	4.2063
Madrid	12.381	12.381
Berlin	1.9694	1.969
Varşova	4.215	4.215
Budapeşte	3.9968	3.9968
Bükreş	106.19	106.19
Belgrad	34.285	34.285
Yokohama	2.7268	2.7268
Moskova	23.63	23.63
Stokholm	3.08	3.08

ESHAM VE TAHVİLAT

	AÇILIŞ	KAPANIŞ
1933 türk borcu I	19.025	19.— (Vadeli)
„ „ „ II	19.025	19.025 (Vadeli)
Sıvas Erzurum I	95.—	95.—

RESMİ İLÂNLAR

Gümrük ve İnhisarlar B.

Yazlık elbise yaptırılacak

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satın Alma Komisyonundan :

1 — Gümrük Muhafaza Eratı için 3409 takım yazlık elbisenin 7-3-938 pazartesi günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 18749 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 1407 liradır.

3 — Şartname, evsaf komisyondadır görülebilir.

4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatından 1 saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesi hükmüne göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını Galata eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona vermeleri. (785/405) 868

Tamirat münakasası

Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

1 — Keçeç tuzlasında Pançarlık ve Barak kulübelerinin tamirine aid 209 liralık ve Burka binasının tamirine aid 198 lira 55 kuruşluk ve katırcı boğazında iki eski kulübeden birisinin yıkılarak enkaziyle diğerinin tamirine aid 167 lira 20 kuruşluk üç kıta keşif varakasında yazılı işlerin tamiri

2 — Keçeç tuzlasında Karedeğin kısmında 6 no.lu anbarın önüne sundurma yapılması 249 lira 15 kuruşluk keşif varakasına göre.

Alenî pazarlığa konulmuştur.

3 — Pazarlık ve ihale 21.2.938 tarihinde saat 15 de baş müdürlük binasında müteşekkil komisyonda icra edilecektir.

4 — Pazarlığa iştirak edecek talibilerin bir nu. yazılı tamiratın keşif varakalarına göre muhammen bedelinin mecmu tutarının % 7.5 olan 43 lira 50 kuruş ve kezalik iki nu. da yazılı inşaatin keşif varakasına göre % 7.5 olan 18 lira 75 kuruşu inhisarlar veznesine yatıracaklardır.

5 — Keşif varakalarını ve şartnamelerini görmek istiyenlerin şimdiden tuz fen şubesine müracaatları ilân olunur. (309) 681

Bayındırlık Bakanlığı

Kalorifer tesisatı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş : Ankara yüksek ziraat enstitüsü kalorifer tesisatı ve su tesisatının hariç şebekeye bağlanması işleri.

Keşif bedeli : 28185 lira 77 kuruştur.

2 — Eksiltme 28. 2. 1938 pazartesi günü saat 15 de nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 141 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2114 liralık muvakkat teminat vermeleri ve 15.000 liralık bir kalorifer işini yaptığına dair müteahhidlik vesikası göstermesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (377) 833

Demir köprü inşaatı

Nafıa Vekâletinden :

Diyarbakır - Irak ve İran hatlarının Diyarbakırdan itibaren 8+310, 35+455, 51+845 inci kilometrelerinde 2×60, 4×60, 3×60 metre açıklığında yaptırılacak üç adet demir köprünün inşa ve montajları kaplar zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 14.3.938 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat beşte vekâletimiz demiryollar inşaat dairesindeki münakasa komisyonu odasında yapılacaktır.

2 — Bu üç köprünün muhammen bedelleri mecmuu beş yüz bin liradır.

3 — Muvakkat teminat ceman 23750 liradır.

4 — Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, ray inbisat tertibatı, devlet demiryolları ray tipi, nafıa işleri genel şartnamesi ve üç adet şemadan mürekkep bir takım münakasa evrakı (25) lira bedel mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 — Bu münakasaya girmek istiyenler 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikaları, 938 senesi için muteber olarak vekâletimizden verilmiş müteahhidlik vesikasını ve fiat teklifini havi zarflarını mezkûr kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyarak 14.3.938 tarihinde saat on dörde kadar demiryollar inşaat dairesindeki komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

6 — Bu münakasaya gireceklerin lâakal 50 metrelik bir demir köprü imal ve montajını yapmış olmak şartı aranacaktır. (146) 1—448

M. M. bakanlığı

Kereste alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 20 metre mikâbı çıralı çam tahtası ile 10 metre mikâbı dilme 2490 sayılı kanunun 43 üncü maddesine tevfikan pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — 21 şubat 938 pazartesi günü saat 11 de pazarlığı yapılacağından talib olanların M. M. V. satın alma komisyonuna müraacatları ilân olunur. (434) 922

Demiryolları

Vagon akümülâtörü aalınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 11920 lira olan 25 gurup çelik vagon akümülâtörü 4.4.938 pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usuliyle Ankara idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 894 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (401) 915

Tenzilâtlı tarife

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

15.2.938 tarihinden itibaren, Kırıkkale - Polatlı mıntakasında bulunan istasyonlardan Ankaraya gidiş - dönüş şartile seyahat edecek yolculara umumî tarife üzerinden % 50 tenzilât yapılacaktır. Dönüş biletlerinin meriyet müddeti, azimet tarihine 7 gün ilâvesiyle bulunacak tarihin gece yarısına kadar olmak üzere yedi gündür. Biletler azimet tarihinden bir gün evvel de alınabilir. Bu takdirde biletin meriyeti, azimet tarihi olan ertesi günden başlar.

Bu biletler; Toros, Anadolu sürat trenlerinde bu trenlere mahsus munzam ücret biletleri ayrıca alınmak şartiyle bilumum umuma mahsus yolcu trenlerinde meri olacaktır.

1 Mayıs 1934 tarihinden muteber % 50 tenzilli halk trenleri tarifesi 15 mart 1938 den itibaren mülgadır. (414) 888

Bankalar

hissedarlar umumî heyeti toplantısı

Emlâk ve Eytam Bankası İdare Meclisinden :

Esas nizamnamemizin seksen beşinci maddesine göre hissedarlar umumî heyeti alelâde olarak yirmi bir mart 938 pazartesi günü saat on birde Ankarada Bankalar caddesindeki merkez binamızda toplanacağından hissedarlarımızın bu tarihte toplantıda bulunmalarını dileriz. 920

Hava kurumu

Plânör inşaatı için malzeme alınacak

Türk Hava Kurumundan :

1. — Planör inşaatı için muhtelif cins ve mikdarda civata ve somun, yuvarlak çelik, demir saç, demir boru, pim, düz pul (rondela), soğuk tutkal, muhtelif boyalar, kumanda kablosu, bakır boru, yuvarlak tel, çelik boru satın alınacaktır.

2. — Listesi ve şartnamesi her gün Kurum Levazım Müdürlüğünde görülebilir.

3. — Bu işin muhammen bedeli sif İstanbul 1600 lira, ilk teminatı 120 liradır.

4. — İhalesi 23.2.1938 çarşamba günü saat 15 de Kurum Levazım Müdürlüğünde yapılacaktır.

5. — İsteklilerin vesikalariyle birlikte belli gün ve saatte hazır bulunmaları. 892

Mahkemelerden

Ankara asliye birinci hukuk mahkemesinden: Bursanın şehre küstü mahallesinde Taksim çıkmazında 30 numaralı evde mukim iken bilâhare Ankaranın Yenice mahallesinde Bezgin sokak 17 numaralı evde oturduğu ve halen nerede bulunduğu bilinmediği anlaşılan Hasan .

Karınız Ankaranın Mururi mahallesinde Alak sokak 7 numarada Sadullah kızı ve Utiye vekili Ankara avukatlarından A. Ferruh ağan tarafından açılan davâda, davâcı karınız Utiye ile ötedenberi geçimsizlik devam ettiğini ve buna sebebiyet vermiş olduğunuzdan ve nihayet evini ve kendisiyle çocuklarını kimsesiz bırakarak terketmiş olduğunuzdan mukaddema aleyhinizde hanei zevciyete riayet etmeniz hakkında ihtar davâsı açılmış olduğundan mahkemece de bir ay zarfında karınızın evine dönmenizin ihtarına karar verilmiş ve bu bir ay zarfında da karınızın yanına gelmediğinizden aleyhinizde boşanma davâsı açılmış olduğundan bu babtaki arzuhal sureti gerek Bursadaki ikametgâhınıza ve gerekse Ankaradaki adresinize gönderilmiş ve yapılan araştırmada bulunamadığınızdan davâcı vekilinin talebiyle arzuhal suretinin ilânen tebliğine ve muhakeme günü olarak da 2.3.938 çarşamba saat 14 de icrasına karar verilmiştir. Mezkûr gün ve saatte Ankaranın adliye sarayının üst katında asliye birinci hukuk mahkemesinde bulunmanız ve yahud musaddak bir vekil göndermeniz lüzumu arzuhal suretinin bu suretle tebliği ve davetiye makamına kaim olmak üzere H. U. M. K. 142 inci maddesi mucibince ilân olunur. 923

ÜÇ SİLAHŞÖRLER
Türkçe sözlü tarihî bir eser

A. Levazım Âmirliği

Sade yağ alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kastamonu birlikleri sade yağı şartnamesindeki değişiklik dolayısiyle yeniden 4000 kilo olarak açık eksiltmesi 7 mart 938 saat 11 de Sarıkışlada askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Beher kilosuna tahmin edilen fiat 103 kuruş ilk teminatı 309 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlariyle komisyona müracaatları (432) 916

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda yazılı un İslâhiye askerî satın alma komisyonunda eksiltmesi yapılacaktır. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat eveline kadar komisyona vermeleri.

Cinsi	Miktarı kilo	Muhammen bedeli	İlk teminatı	Eksiltme şekli	Eksiltme tarihi	Eksiltme saati
Un	305000	39497	2962, 31	Kapalı	7.3.938	15

(438) 929

Polis

Polis stajyeri alınacak

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Emniyet Umum Müdürlüğünce kadro münhallerine polis stajiyeri kayıt ve kabul edileceğinden, aşağıda yazılı vasıf ve şartları haiz olan taliplerin bulundukları en yakın vilâyete pullu bir istida ile müracaat etmeleri lâzımdır.

ŞARTLAR

A — Türk olmak. B — Filî askerlik hizmetini yapmış bulunmak. C — 30 yaşından yukarı olmamak. D — Boy 1 metre 64 santimetreden kısa bulunmamak. E — Örnekleri vilâyet emniyet müdür ve âmirliklerinde mevcut gedikli erbaş ve diğer askerî okullara girecek talebenin bedenî kabiliyetleri hakkındaki hükümlere uygun derecede sağlam bulunmak. F — Sarhoşluk veya kumarbazlık gibi kötü hallerle tanınmamış olmak. G — Süflî işlerde bulunmamış olmak. H — Ağır hapis veya altı aydan fazla hapis cezasiyle veya namus ve haysiyeti bozan bir suçla mahkûmiyeti bulunmamak. İ — Ecnebî kız ve kadınla evli olmamak veyahut yaşar bulunmamak.

VASIFLAR

J — Lise veya muadili okul mezunları ile orta okul mezunları, ilk okul mezunu olupta erbaşlıktan ayrılmış olanlar, orta tahsilini bitirmemiş olduğu halde yabancı dil bilen ilk okul mezunları imtihan edilmeksizin tercihan kabul edilirler. K — Yabancı dil bilmeyen ilk okul mezunları ile ilk tahsilini bitirmemiş olanlar vilâyetlerde polis intihap encümenleri önünde (yazılı, sözlü) imtihana tâbi tutulurlar, bu imtihanlarda muvaffak olanlar arasında; orduda motörlü vasıtalarla fen, muhabere ve atlı kısımlarda çalışmış olanlar, bekâr bulunanlar, sanat ve meslek erbabı olanlar tercih olunurlar. (407) 870

Vilâyetler

Açık eksiltme ilânı

Niğde Vilâyeti Daimî Encümeninden :

Bor - Aksaray yolunun 50x000 - 53x000 kilometreleri arasında 3173 lira bedeli keşifli sandık açma blükaj kırma taş ferşi 15-2-938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. Taliplerin %7,5 teminatla ihale günü olan 7-3-938 pazartesi saat 15 e kadar vilâyet daimî encümenine müracaatları.

Bor - Aksaray yolunun 28x000 - 36x000 kilometreleri arasında 4380 lira bedeli keşifli yapılacak şoseye moloz taş ihzarı 15-2-938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. Taliplerin %7,5 teminatla ihale günü olan 7.3.938 pazartesi saat 15 şe kadar vilâyet daimî encümenine müracaatları.

Aksaray - Bor yolunun 4x500 - 9x500 kilometreleri arasında 1562 metre mikâb ham taşın nakli ve istifi, kırılması 1438 metre mikâb şosede mevcut taşın kırılması 600 metre mikâb kum nakli ve istifi, 5 kilometre sandık açılması 6000 metre mikâb silindiraj yapılması keşif bedeli 8287 liradan ibaret olup bu işler 15-2-938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. Taliplerin %7,5 teminatla ihale günü olan 7-3-938 pazartesi saat 15 şe kadar vilâyet daimî encümenine müracaatları.

Aksaray - Bor yolunun 4x500 - 5x500 kilometreleri arasında 4620 lira bedeli keşifli yapılacak bülükaj taş ihzarı 15-2-938tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. Taliplerin %7.5 teminatla ihale günü olan 7-3-938 pazartesi saat 15 şe kadar vilâyet daimî encümenine müracaatları.

Niğde - Nevşehir yolunun 24x100 - 30x000 kilometreleri arasında 9954 lira 48 kuruş bedeli keşifli toplama taş ve kum ihzarı 15-2-938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.. Taliplerin %7,5 teminatla ihale günü olan 7-3-938 pazartesi saat 15 şe kadar vilâyet daimî encümenine müracaatları. 932

Neden Aspirin ?

Çünkü ASPİRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için, lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

Yol inşaatı

İzmir İli Daimî Encümeninden :

Gülbahçe - Karaburun yolu inşaatı için 17. şubat. 938 tarihinde yapılan eksiklltmede bazı teklif mektuplarında noksanlık görüldüğünden aşağıda yazılı hususat dairesinde bu işe aid eksiltmenin yeniden yapılmasına karar verildiği ilân olunur:

Eksiltmeye konulan iş: Gülbahçe - Karaburun yolunun 9 + 947 — 2 + 338 ve 8 + 025 — 26 + 986 kilometreleri arasında yeni şose ile 46 menfez ve 16 + 100 kilometredeki 2 — 10 açıklığında bulunan Balıkova köprüsünün yapıları keşif bedeli 120055 lira 23 kuruştur.

Eksiltme: 7 Mart 938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 11 de İzmir ili daimî encümeninde kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

İstekliler: Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi fennî ve hususî şartname ve projeleri İzmir, Ankara, İstanbul Nafıa müdürlüklerinde görüp inceliyebilirler.

Eksiltmeye girebilmek için: İsteklilerin 7253 lira muvakkat teminat vermesi ve Nafıa vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile Ticaret odası vesikasını teklif mektuplariyle birlikte yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar Izmir vilâyeti daimî encümeni başkanlığına teslim ederek makbuz almaları lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (433)

Buz fabrikası tesisatı

Gaziantep Belediyesinden :

G. Antep belediyesi buz fabrikasına ilâve edilecek tesisata talip çıkmadığından bir ay müddetle tekrar eksiltmeye konmuştur.

1 — Tesisatın muhammen bedeli "10617,05" liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname ve sair evrakı G. anteb belediyesinden parasız alabilirler.

3 — Eksiltme 25.2.938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Gaziantep belediyesinde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat "788,78" liradır.

5 — Teklif mektublarında şimdiye kadar bu işleri yaptığına dair 6.000 liralık bir vesika ile işin başından nihayetine kadar çalıştıracağı bir fen adamı ve vesikasını gösterecektir.

6 — Teklif mektubları ihale günü saat 14 de kadar ilmühaber mukabilinde belediye reisliğine verilecektir.

7 — Posta ile gönderilecek mektubların iadeli teahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar riyasete gelmiş bulunması lâzımdır.

8 — Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenler Gazianteb belediyesine müracaat etmeleri ilân olunur. (608/307) 680

Kiralık ev

Yenişehirde Dikmen caddesinde Ordu evi bahçesi karşısında etrafı dıvarla tahdid edilmiş bahçeli ve yedi odalı No. 6 müstakil ev kiralıktır. Elektrik, havagazı, ve su tesisatı vardır. İstiyenler bu evin yanında No. 10 da Kemale müracaat etmelidirler. 928

Kazalar

Ziraat âleti ve öküz hayvanı alınacak

Dinar Kazası Hükümet Tabibliğinden :

1 — Kazadaki göçmenler için 30 - 40 çift öküz hayvanı ve mecmu bedeli 325 lira olan ziraat âleti satın alınacaktır.

2 — Mübayaa açık eksiltme usuliledir. Teminat akçesi 135 lira hayvanat için 24 lira 40 kuruş ta ziraat âletleri içindir.

3 — Eksiltme 3. mart. 1938 perşembe günü saat 10 da hükümet tababetinde münakit komisyon huzurunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve evrakı saire Dinar hükümeti tababetinde Afyon, Ankara ve İzmir sıhat ve içtimaî muavenet müdürlüklerinden aranılabilir. 931

İnşaat münakasası

Iğdır Mal Müdürlüğünden :

1 — Iğdırda yapılmakta olan hükümet konağının 15000 ve 4000 liralık ki ceman 19000 liralık inşaatına ilâveten mezkûr inşaatın bakiyesi olan 17818 "01" liralık bir kısım inşaatı da kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 25.2.938 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de Iğdır malmüdürlüğünde toplanacak eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminatı 1336.35 liradır.

4 — Dosyasındaki evrak şunlardır.

Plân, keşif, silsilei fiat, fennî, şartname, eksiltme şartname, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi.

5 — İstekli olanlar nafıa vekâletinden almış oldukları 938 yılı yapı ehliyet vesikası, 938 ticaret odası vesikası ve teklif mektublarını mühür mumu ile kapatılmış bir zarfa koyarak yukarıda yazılı saatten bir saat eveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde teslim etmeleri. Ve yahut posta ile göndermeleri.

6 — Postada geciken teklif mektubları komisyonca nazarı itibare alınmıyacaktır. İlk talibine verilecektir. (604/305) 679

DIŞ TABİBİ
M. AZİZ TUNÇ
Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.
Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1
3—6949

"SİNGER" saatlerinin 1938 kadın ve erkek yeni modelleri gelmiştir. Emsalleri gibi on beş sene garantili olan "SİNGER„ saatlerinin yeni kataloğunu arayınız. Parasız gönderilir.
Singer saat ticarethanesi. İstanbul Eminönü 877

HASAN RUJ ve ALLIKLARİ

Kadınların güzelliğini ve cazibelerini ziyadeleştirir. Paris ruj ve allıkları ayarında olduğunu bütün güzeller tasdik ediyor.

Mandarin, oranj, kler, movayen vezengin çeşitleri 30, lüks 50 kuruştur.

Allıklar mandarin, brün, blondinet nevileri şaheserdir. 35 kuruştur.

HASAN TIRNAK CİLÂSİ

Türkiyenin en mükemmel cilâlarıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir 1, 2, 3, 4, 5, renkte ve mandarin nev'i fırçasile şişesi

Küçük 10 kuruş, büyük 20 kuruştur.

Her yerde Hasan ismini ve markasını isteyiniz. 673

Halkevinde

Şehir Tiyatrosu

20 Şubat Halkevlerinin açılma senei devriyesi dolayısiyle bu cumartesi gündüz gece ve pazar günü gündüz temsilleri yoktur.

Bu haftanın proğramı

20, 21, 22 Şubat pazar, pazartesi, salı günü akşamları umuma

TİMUR

Tarihî manzum piyes 4 perde

Yazan: Behçet Kemal Çağlar. 860

H. M. GHAZANFAR

TİCARETHANESİ

TESİS TARİHİ 1860

Post Box No. 831, Tel Adresi: GHAZANFAR

BOMBAY

HİNDİSTANDA

Türk mallarının en büyük alıcısı ve her nevi Hind malı ihracatçısı

Referansları: Bombaydaki her hangi bir Banka ve Türkofis 862

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarımızı keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. 660

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Beşinci keşide 11 mart 1938 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000 liralık iki aded mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirâk ediniz... 1—590

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık:

Kiralık mobilyeli oda — Yenişehir İnkilâb caddesi Dr. Abdullah Rasim Apartımanı No: 13 Terzi Bayan Sıdıka. 898

Kiralık — Yenişehir Selânik caddesinin arkasındaki Türe sokak 6 No. apartımanda 3 odalı daire ile bir dairede bir oda 747

Bayanlara — Aile yanında kaloriferli müstakil üst kat bir veya iki oda. Bakanlıklar Karakol yanı Olgunlar sokak Tan apartımanı kapıcıya sorula. 760

Kiralık — Alman Sefareti arkasında manzaralı üç odalı bir daire kiralıktır. Üç daire üç katlı olan bu apartıman ucuz satılıktır. Tel: 2487 777

Kiralık — Bakanlıklar civarında Özenli sokak, İnci apartımanında dört oda bir hizmetçi odası hol, banyo, mutfak ve geniş balkon mutedil fiatla kiralıktır. Kapıcıya müracaat. 794

Kiralık — Vekâlet binaları yakınındaki Yenişehir Konur sokak No. 23 deki evin üst katı kiralıktır. Selânik caddesi 21 No. da Bay Doktor Osman Soydaşa müracaat. Tl:1970 878

Kiralık — İki oda mutbak elektrik, su. Yenihal arkasında Naci Kıcıman apartmanında.
Pasajdaki kahveciye müracaat 933

Kiralık ardiye — Yeni hal arkasında Naci Kıcıman apartmanında.
Pasajdaki kahveciye müracaat 934

İş verenler:

Süt anne aranıyor — Tam sıhatli, çocuğu 3 aylıktan küçük olacak ve yanına almıyacak. Yenişehir Tuna caddesi No. 24 müracaat. 935

Hizmetçi — 4, 5 yaşlarında iki kız çocuğuna bakmak, ufak ev işleri görmek için küçük bir hizmetçi aranmaktadır. Her gün 11 - 12 arasında gazetemiz ilân memurluğuna müracaat. 921

Satılık:

Satılık Otomobil — Müsaid şeraitle hususî bir ford otomobili satılıktır. Telefon: 2851

Stılık arsa — Su deposu civarında İş bankası köşkü karşı sırasında 3 daireli 1 bina için inşaat ruhsatnamesi alınmış 720 M2 arsa satılıktır. Komisyoncu Vahdi, Telf. 2487 858

Satılık arsa — Kavaklıderede İran sefarethanesinin şehir tarafındaki sırt üzerinde imarca parselleri yapılmış arsalar üzerindeki 1400 M2 lik hisseler satılıktır. Komisyoncu Vahdi, Telf. 2487 859

Satılık ve kiralık arsa — İsmet Paşa Demirköprü yanında iki yüzü asfalt her türlü inşaata elverişli 3600 metre arsa toptan satılık ve kiralıktır. Emniyet Şirketi Bay İsmaile müracaat. Telefon: 1833 739

Satılık kamyonlar — Ford, Fiat, Brennabor marka müstamel kamyonlar satılıktır. Görmek istiyenlerin Bomonti fabrikasına müracaatları. Tel: 1842 796

Satılık arsa — Çankaya caddesinin en güzel mevkiinde bakanlıklara yüz metre mesafede yeni yapılacak B. M. Meclisine giden caddenin köşesinde 25 M. cepheli. Tel: 2585, ve 2884 879

Satılık Arsalar — Ayrı ayrı veya toptan ucuz satılık arazi. Yenişehirde Bakanlıklara otomobille beşer dakika. Yenihal No: 37 Tel: 1237 913

Satılık Arsa — Yenişehir İzmir caddesinde 6 ve 12 numaralı binalar arasındaki 1100 m. arsanın yarısı satılıktır. Şerait için Bayan Münire Yenişehir yüksel caddesi No: 47, orta kata müracaat. 899

İş arayanlar:

Lise ve orta okul talebelerine müsait şartlarla riyaziye dersleri verilir. Yenişehir Tuna caddesi yığıtkoşun sokak No. 1 866

Bir alman profesör — Almanca, fransızca ve ingilizce hususî dersler vermektedir. Ulus gazetesine M. K. rumuzuna yazı ile müracaat. 857

Aşçı ve mürebbiye — Muhtelif yerlerde takdirle çalışmış her türlü alafranga, alaturka yemek ve çocuk orta hizmeti yapan bir bayan iş arıyor. İstiklâl oteli müstecirine müracaat. 880

Dağınık:

Yenişehirde her türlü konforu havi üç odalı veya iki odalı bir hollü daire aranıyor. Telefon: 3011 896

763

Bentler

Pasta ve kahvealtı salonu Karpiç karşısındaki sokakta açılmıştır. No : 5 1—538

Zayiler

Zyi Diploma — Ankara Necati okulundan aldığım diplomayı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. H. Tahsin Bezircioğlu 919

Kayıp gümrük Makbuzu — İstanbul ithalât gümrüğünden aldığım 215846 sayılı ve 1-2-938 tarihli gümrük mahsup makbuzu Mahmutpaşada Mengenedeki bakır fabrikasındaki vukubulan harikte umum evrak ve saire meyanında yanmıştır. Yenisini alacağımdan eski makbuzun hükmü kalmadığı ilân olunur. İsmail Hakkı Özbakır 924

Kayıp gümrük makbuzu — İstanbul ithalât gümrüğünden aldığımız 215939 sayılı ve 1-2-938 tarihli gümrük mahsup makbuzu Mahmutpaşa Mengenedeki bakır fabrikamızdaki harikte umum eşya, evrak ve saire meyanında yanmıştır. Yenisini alacağımızdan eski makbuzun hükmü kalmadığı ilân olunur.

İsmail Hakkı Özbakır ve şürekâsı 925

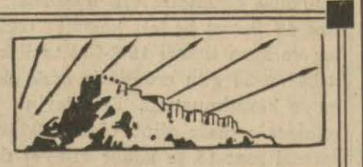

ULUS — 19 uncu yıl — No. 5945

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY

Umumî Neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü Mümtaz Faik FENİK

Ulus Basımevi: Ankara

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2619 595

Sizi tahti emniyette ALAN 2 ANAHTAR...

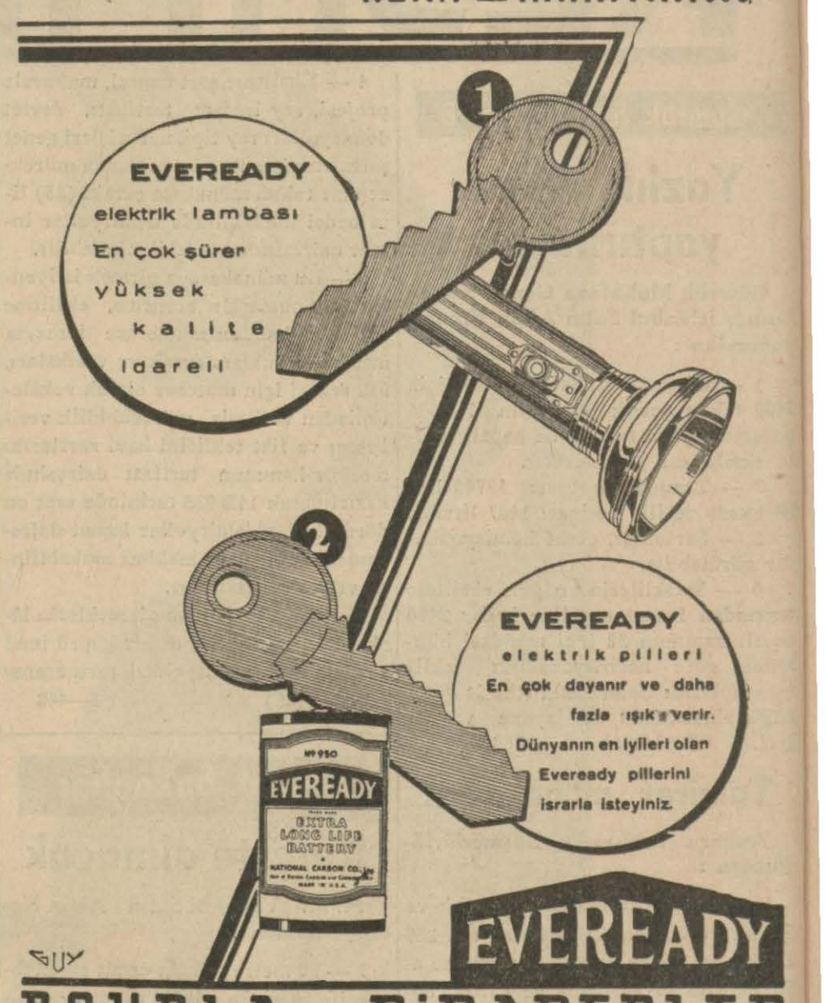

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL ANKARA İZMİR

917

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAĞINIZ·5·KURUŞ

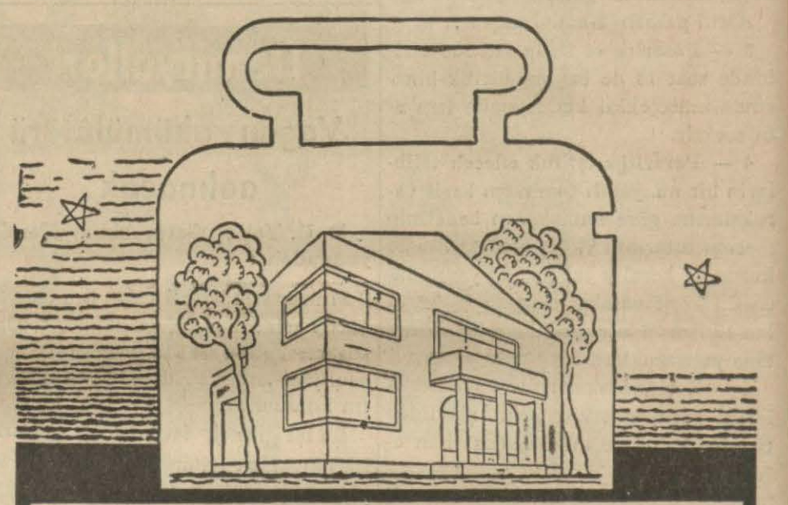

YARIN·KURACAĞINIZ··EVİN·TEMELİDİR

T. C. ZIRAAT BANKASI

Kereste alınacak

Ankara Bölge Sanat Okulu Direktörlüğünden :

Aşağıda cins, mikdar ve evsafile tutarları yazılı kereste ayrı, kontraplak ayrı olmak üzere açık eksiltmeye konmuştur.

İsteklilerin şartnameleri görmek üzere her gün okul Direktörlüğüne, eksiltmeye gireceklerin de yüzde 7.5nisbetindeki teminat akçelerile birlikte 21-2-938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 te okullar sağışmanlığındaki alım satım komisyonuna müracaatları.

Cinsi	Miktarı	Tutarı	% 7.5 teminat akçesi
Çam kereste	(muhtelif) 37 M3	1776 Lira	133.20
Kontraplak	520 adet	1260 „	94.50
			(327) 695

Uyanış·Servetifünun

1891

Başyazarı: A. İhsan Tokgöz

47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankarada satış yeri AKBA Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. 592

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GÜN BU GECE

Orijinal bir çigan musikisi - neşe - aşk eğlence hepsini bir araya toplamış hakikî bir şaheser

ÇİNGENE PRENSES

Tamamen Renkli

Baş Rollerde

Tanınmış fransız sanatkârlarından

Anna Bella — Henry Fonda

Seanslar: 1-2.45-4.45-6.45 Gece 21 de

Numaralı yerler saat 2 den itibaren satılıyor

BU GÜN BU GECE

Fransız sinemacılığının en son ve en muazzam şaheserlerinden

A T E Ş

Aşk ile vazife arasında mücadele -

Büyük aşk sahneleri - macera - heyecan

Baş Rollerde

Victor Francen - Edwige Feuillere

Seanslar: 1-2,30-4,30-6,30. Gece 21 de

1—591

Kitapsaray ve yayın şubesi bulunmıyan bir halkevi hemen hiç yok gibidir

Kitap sayısı ile beraber okuyucu sayısı da artıyor

Halkevlerinin en esaslı şubelerinden biri olan kitapsaray ve yayın şubesi bulunmayan Halkevi yok gibidir. Her Halkevinin bir kütüphanesi büyük küçük bir okuma odası ve oldukça kalabalık bir okuyucu kitlesi vardır. Çalışkan Halkevleri sade kitabları tasnif etmek ve okumaya hazır tutmakla iktifa etmiyeyerek muhtelif tedbirlerle halkı ve gençliği okumaya sevk ve teşvik etmektedirler. Kütüphanesini en iyi tanzim eden iyi ve elverişli bir okuma odası tertiplemek imkânını bularak muhitin bir çok gençleri için en iyi etüd yeri haline gelen Halkevleri pek çoktur. Halkevlerindeki kitab sayısı ile beraber ve ondan fazla okuyucu sayısının artışı hakikaten sevindicidir. Bolunun, Niksarın, Muşun kitab okuyuşunu artırmak için baş vurdukları çareler takdirle anılmaya değer.

Okumayı teşvik tedbirleri:

Bu gibi evler tertip ettikleri gecelerde yeni çıkmış kitablardan okumaya değer olanlar üzerinde fikirler yürütmekte mevzuunu ve tezini çizerek henüz haberi olmayanları mutalaaya teşvik etmektedirler. Eminönü Halkevi ayni maksadla radyoda musahabeler yapmaktadır. Beyoğlu Halkevinin tertip ettiği kitab sergisi başlı başına bir muvaffakiyettir. Balıkesir Halkevinin seyyar kütüphanesi köyden köye elden ele dolaşmaktadır. Ankara Halkevi de bu güzel teşebbüsün örnek olabilecek bir yenisini hazırlamaktadır.

Ankara, İzmit ve Konya Halkevlerinin çocuklar için ayrıca okuma odaları ayırdıkları ve kitablar tedarik ettikleri anlaşılmaktadır.

Yayın işleri:

Bu şubelerin yayın kolları gün geçtikçe daha çalışkan ve verimli olmaktadır. 30 kadar Halkevi mecmuası intizamla çıkmakta muhitinin tarih tetkiklerinden sanat istidadlarına kadar her varlığından bahsetmekte, evin çalışmalarını göz önüne koymaktadır.

Ayrıca kitab ve büroşür neşrinde Zonguldak, Bursa, Balıkesir, Elâzığ, Diyarbakır, Gazianteb, İzmir, Kayseri Halkveleri başta gelmektedir. Bu yıl içinde neşredilen altmıştan fazla kitabın listesi ayrıca tertib edilmiştir.

Radyo Halkevi emrinde:

Halkevlerinin bu şubeleri neşriyat ve telkin işlerinde radyo ve hoparlörden çok faydalanmaktadırlar. Konuşmalarını şehrin münasib yerlerindeki hoparlörlerle bütün halka duyurmıya çalışan Adana, Artvin, Konya, Denizli, Bursa, Gazianteb, İzmit, Elâzığ, Beyoğlu, Tire, bunların en başarılı olanlarıdır. Kahvelerde filimler ve konuşmalarla telkin yapmakta Ankara Halkevi örnek bir gayret göstermektedir. Bartının (kronoloji tahtasile) günün haber ve hatıralarını vermesi çok iyi bulunmuştur.

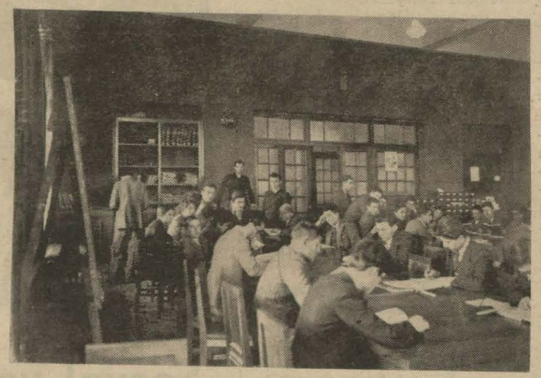

Halkevleri kitab saraylarından bir köşe

Halkevlerine muvaffak olmak mukadderdir. Çünkü onlar, Kemalist rejimin halk terbiyesi ve halkın kültürel ve sosyal yükselmesi bakımından en esaslı kurumlarındandır. ve inkılâpçı Atatürk çocuklarının ellerinde gelişmektedir.

N. A. Kansu

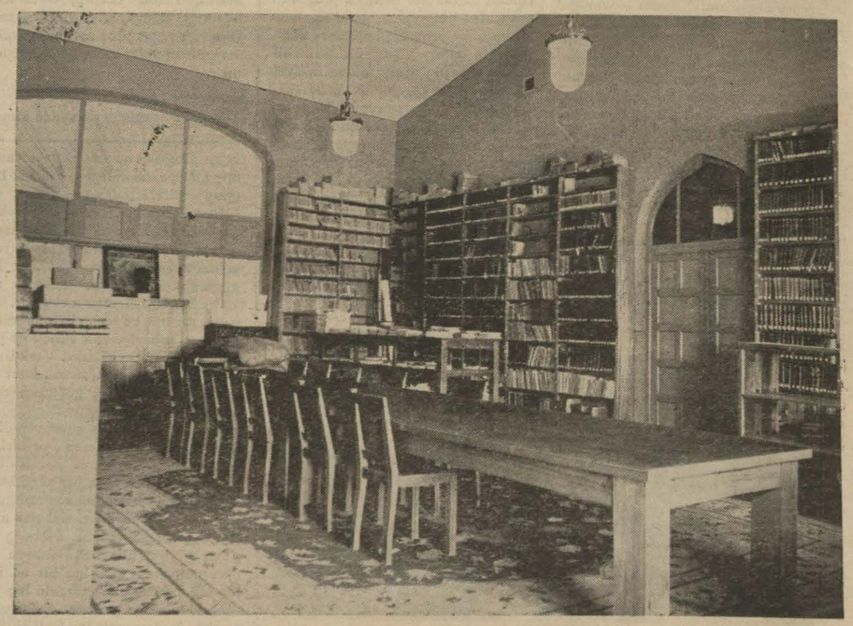

Halkevleri kütüphanelerinden güzel bir görünüş

Müze ve Sergi ŞUBELERİMİZ

(Başı 9. uncu sayfada)

Sergiler :

Manisa Halkevinin hazırladığı inkilâp sergisi denemesi, Beşiktaş Halkevinin Atatürk köşesi, Ankara Halkevinin seyyar sergi hazırlığı, Zonguldak, Halkevinin madenler koleksiyonu ayrıca kayda değer varlıklardır.

Yerli mahsulleri teşhir eden sergiler tertibinde Gazianteb başta gelmektedir. Manisa, Denizli, Mersin de yerli mallar sergisi açmışlardır.

Eşkişehir, Eminönü, Aydın, İzmit, Maraş, Düzcce, Diyarbakır, el işleri sergileri tertipleyenler arasındadır.

Resim sergisi açanlar arasında Adana, Eminönü, Şehremini, Samsun, Bursa, Zonguldak, Eskişehir, Adana, Bartın en çok alâka çekenleridir.

Tertip ettiği tarihî konferanslarla ve tarih kurumu ile birlikte yaptığı hafriyatla Ankara Halkevi müze şubesi bu yıl içinde en verimli olanlarından biridir.

İzmir Halkevinin hazırladığı arkeoloji rehberi de ayrıca kayda değer.

Halkevleri tekemmül ettikçe bir mektebin laboratuvarı gibi vasıtalar toplayarak vatandaşlara müsbet ilimlerinin tatbikatını ve memleketin varlığını göstermelidirler. Bilinmeyen şeyler insanların iradesi üzerinde ürkütecek tesirler yapar. Vatandaşların görgüleri bilgileri arttıkça cesaretleri, teşebbüs kuvvetleri ve içinde bulundukları şartlara ve istikbale emniyetleri artar.

İ. İnönü

ULUS Halkevleri İLÂVESİ

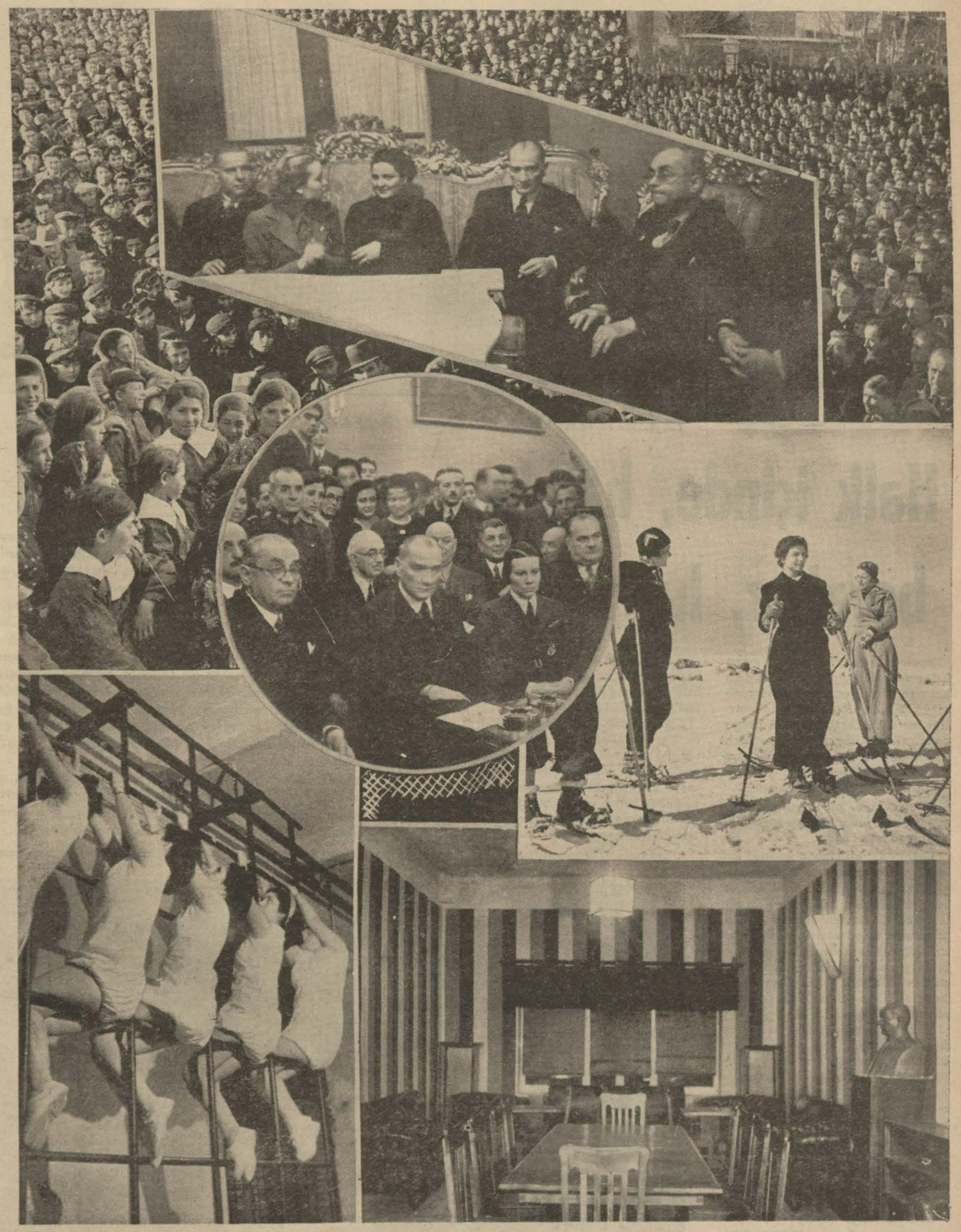

Her cumartesi çıkar. Para ile satılmaz

Halkevinde muvaffakiyet her şeyden evvel inan, feragat, program ve metod meselesidir

ELAZIĞ HALKEVİNİN DIŞ ARDAN GÜZEL BİR GÖRÜNÜŞÜ

Halk içinde, halkla beraber, halk için

Yeni yeni gelişen ve yüze çıkan halkevlerinin muhakkak büdcesi en kabarık, binası en müsaid evler olmayıp üyeleri arasında iyi bir iş birliği ve ülkü beraberliği kurulmuş olan, çalışma programlarını evelden hazırlamış ve adım adım tahakkuk ettirmeğe geçmiş bulunan evler olduğu bir daha tezahür etmiştir.

Halkevinde muvaffakiyet her şeyden evel inan, feragat, program ve metod meselesidir.

Evinin dar salonunda istediği kalabalığı toplayamayan Halkevli içindeki halk sevgisi vazife aşkı ve ideal azmi sudan bir bahane ile sönüverecek cinsten değilse evden taşmasını, meydanlarda kalabalıkları toplamasını köylerde bile kendine istediği muhiti yaratmasını çevrenin en kalabalık kahve salonlarını kendine konuşma yeri, film gösterme salonu yapmasını bilmiştir.

Her hangi bir Halkevinin idare heyeti her hangi bir şube başkanı hattâ her hangi bir faal aza muhitinin şartlarını etrafındaki çalışmaya hazır ülkülü elemanları elde mevcut vasıtaları göz önnüde tutarak her hafta bir iki saat Halkevi işi üzerinde kafasını yormak değil sadece zihnini işletmekle muhakkak bir başarının yolunu bulmuş, bir amelî verim çaresi keşfetmiş olacaktır.

Fahrî mesaiyi angarya saymayacak, taştan ekmek çıkarırcasına gündelik hayat ve maişet kazanma becerikliğini fahrî Halkevi işlerinde de gösterecek kimselerdir ki ev başkanı ve üyesi olarak çalışmaya hak kazanmış ve vicdanlarını müsterih tutmuş olabilirler.

Türk milletinin en büyüğüne inanı, Partisine bağlılığı Cumhuriyete sevgisi meydanda dururken; Türk münevverini, yeni inanlarla beslenmeğe yeni idealierle harekete geçmeğe ne kadar istekli olduğu bilinirken, her hangi bir yerde barınılabilecek bir ev en zarurî masrafları karşılayabilecek bir mikdarcık para ele geçince âdeta yoktan bir Halkevi yaratmanın ve bunu yürütmenin pek de mucize sayılamıyacağı bilâkis bunu meydana getirememenin hakikaten bir beceriksizlik ve bir tenbellik olacağı haklı olarak iddia edilebilir.

(Sonu 11. inci sayfada)

Yarın halkevlerinin bayramıdır

Yarın Halkevlerinin bayramıdır. Ülkü yollarında heyecan ve feragatle çalışan yüz bine yakın arkadaşın ve onların bu çalışmalardan fayda gören ve haz duyan altı milyon yurddaşın ve bütün Türkiyenin bayramı.

Geçen sene Halkevlerinin açılış yıl dönümünü kutlamak için Ankara Halkevinde toplananlara dağıtılan ve bütün Halkevlerine birer mikdar gönderilen 1937 yıldönümü broşürü (136) Halkevinin 1936 yılı içinde nasıl çalıştıklarını belirtmeğe çalışmıştı. Bu sefer de Ulusun bu ilâvesi o vazifeyi görecektir. O broşürde ileri sürülen görüşlerin ve tatbiki telkin edilen çalışmaların birçok Halkevlerince göz önünde tutulduğu ve bu kadar ameli sade çarelerle çok iyi başarılar elde edilebileceği 1937 yılı çalışma raporlariyle sabit olmuştur.

Bu defaki broşür böyle bir ilâve halinde verilmekle, sadece Ulusun görüşü olmakla kalmayıp, gene geçen yıllarda hazırlanan broşürler gibi merkezin intibalarını, görüşlerini ve tavsiyelerini nakledebilmek üzere kaleme alınmıştır.

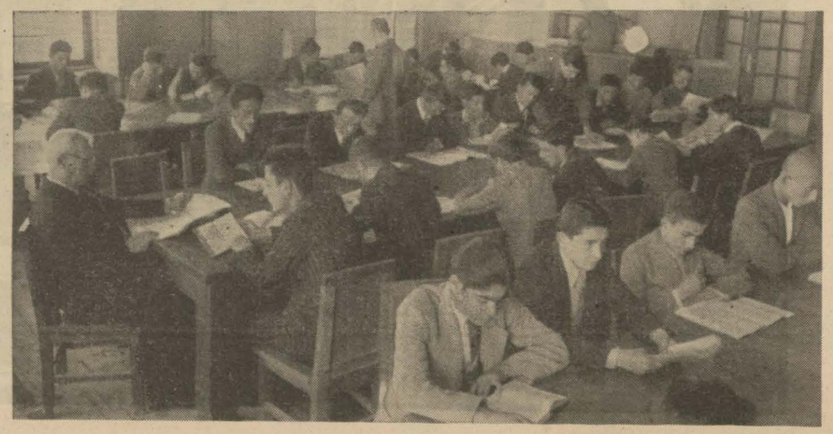

HALKEVLERİNDE OKUMA FAALİYETİ

Halk içinde, halkla beraber, halk için

(Başı 2. inci sayfada)

1937 yılı içinde (167) Halkevinden henüz yeni açıldığı için gelişememiş beş onu, binasını yeni yaptırdığı veya yaptırmakta olduğu için faaliyetini nisbeten tatil etmiş on üç, on dördü, bütün muhit münevverlerinin ve partililerinin el ele vererek yürütmeleri artık bir inkılâb vazifesi hattâ bir haysiyet meselesi haline gelmiş on beş yirmisi hariç, diğerleri muhitlerinde tanınan, sevilen, dolup taşan birer kurum haline gelmişlerdir.

Biraz kanaatkâr olanların göğsünü kabartabilecek olan bu sonuç ve verimleri ancak Halkevlerinin muhakkak yaşaması ve yürümesi lâzımgelen müesseseler olduğunu meydana koymak; çalışmalarında gevşemiş Halkevleri varsa yeniden şevk ve ibret almalarına vesile olmak için kaydediyor ve müteakip listelerde rakamlarını veriyoruz. Yoksa Halkevlerinin bugünkü umumî manzarasından biraz ileride her şube için vereceğimiz müsbet izahlara ve sıralayacağımız orijinal tedbirlere rağmen memnun olmak kanaatkârlığını gösteremiyeceğiz. Hemen şurasını açıklayalım ki bize bu kanaatsizliği telkin eden yine Halkevlerinin kendileridir. Bulunduğu yurd köşesinde böyle fahrî çalışan elemanlaria bu bina içinde ve bu büdce ile eh ancak bu kadar bir başarı kaydedilebilir diye faaliyetlerini beğenir gibi olduğumuz Halkevleri bir de bakıyoruz ki yeni bir hamle ile birden bire çehre değiştirmiş madlî bakımdan hiç bir değişiklik olmadığı halde çalışmalarına katıştırdığı bir iki yeni elemanla, bir kaç şubesi için çizdiği yeni programlarla birden hız almış halkevini halkevi edecek çalışmalara yönelmiş bulunuyor. Fevkalâde hizmetleri maksadlı çalışmaları programlı yürüyüşleriyle bir Adana bir Ankara bir Artvin bir Balıkesir bir Bartın bir Bursa bir Diyarbakır bir Elazığ bir Eminönü bir Denizli bir İzmir bir İnegöl bir Mersin bir Samsun bir Uşak bir Zonguldak... Halkevini gördükten sonra bazı kollarında hakikaten göze çarpar faaliyetler kaydedilen bir Konya b: Eskişehir bir Muğla bir Çanakkale bir Çankırı bir Edirne bir Erzincan bir Erzurum bir Kırklareli bir Sarıkamış... Halkevini haklı olarak umduğumuz kadar lâzım olduğu mümkün olduğu kadar çalışmamış telâkki ediyoruz.

Ve eski çalışmalarının hiç değilse çalışma hazırlıklarının gittikçe inkişaf etmesi lâzım iken sekteye uğradığını görerek yeni verimlerine rağmen bir Sivas bir Çorum bir Bilecik bir Mardin bir İsparta bir Kars bir Kastamonu bir Mudanya bir Kütahya bir Tire... Halkevini en çalışkanlar arasında sayamıyor ve buna üzülüyoruz.

Her hangi bir şehir veya kasabada parti teşkilâtının durumuna ve verimine en güzel en açık ve en esaslı delil Halkevinin durumu ve verimi olmak lâzımgelir. Partisinin güzel maksadları milletinin aziz menfaatleri ve kendi gayesinin en uygun tahakkuk imkânları için halkevi gibi bir fırsat ve vasıtadan faydalanmaya koşacak partililer bulamayan, onları bir arada kaynaştırıp harekete getiremiyen prti örgütleri her ne sebeble olursa olsun neticede vazifelerini hakkiyle başaramiyorlar demektir.

Halkevlerinin her ayki çalışmalarından göze çarpar olanlarına ve Halkevlerine çalışarak beliren değerlere dair her ay Ülkü mecmuasında neşriyat yapılmaktadır. Bu yazıları bir arada tekrar okumak evlerde çalışacaklar için türlü deneme ve gidişlerden hangilerinin takdire değer görüldüğünü anlamak imkânını verecektir.

Şubelerin ayrı ayrı çalışmalarına temas etmeden evel Halkevleri yönetim kurulları hakkında da mutalâamızı kaydetmeliyiz:

Halkevinde üyeleri seçilip de teşekkül eder etmez her şubenin delegesinin yönetim kurulu toplantılarından birine bir çalışma programı getirmiş bulunması bu programa bütün şubelerin düşüncelerinin uyması ve başarı birliğinin lâhik olması en belli başlı muvaffakiyet şartıdır. Her hangi bir şube eski faaliyetini göstereemiyor aksıyorsa derhal yönetim kurulu bunu göz önünde tutmalı müzakereye koymalı bir hal çaresi bulmalıdır. Şubeler arasındaki daimî iştirak ve ahenk ancak yönetim kurulunun idaresi ve tavassutu ile kabil olacaktır.

Yönetim kurulları büdceleri ve programları tasdik etmek gibi sadece pasif bir iş görmekten öteye geçmeli; Halkevi faaliyetlerinin her zaman uyanık tetikte bir kollayıcısı olmalıdır. Program yapamamış şube program yapmak, üyesi azalmış şubeye verimli üye aramak hep onun vazifelerindendir.

Her hangi bir Halkevinde dokuz şubeyi birden açmak ve ne pahasına olursa olsun onların hepsini de faal göstermeğe çalışmak beyhude bir gayret olur. Muhitte kuracak verimlendirecek eleman mevcutsa, kurmaya zaruret ve icab görülüyorsa o zaman o şubeyi teşkil etmek ve yürütmeğe çalışmak aksi takdirde kuvveti boş yere dağıtarak ister istemez oyalanışa ve gösterişe sapmamak daha doğru olur .

Halkevinde dokuz şube var diye her şube bir baş çekecek ve biribirinden habersiz dokuz kol işi dokuz tarafa götürecek bir sürü karışık işler yapıp senenin sonunu getirecek demek değildir. Şubeler arasında iş birliği esastır. Filân iş bu şubeye mi aiddir öbür şubeye mi diye münakaşa etmekte bir işi ille bir tek şubeye mal etmekte hiç bir lüzum ve mana yoktur. Anonim iş faydalı iş, feragatli iş: Halkevi demek bu demektir.

Halkevleri okuma salonlarında küçük çocuklarımız

Sosyal yardım şubeleri nasıl çalışıyorlar?

(Başı 4. üncü sayfada)

ma, Eminönü, Bursa, Boyabat, Ödemişğ Yalvaç, Alanya, Burdur, Üsküdar, Ereğli, Şehremini, Urfa, Manisa, Beyoğlu, Zonguldak, Aydın, Malatya, Siirt, Bolu, Hakâri, Niğde, Maraş, İzmit, İskilip, Gazianteb, Beşiktaş, Konya, Afyon, Adapazarı, Dinar, Yozgat, Çorum bu hususta sevindirici yararlıklar göstermişlerdir.

Muayene, tedavi, ilâç :

Yoksul hastaları muayene etmekte, hastahaneye yatırmakta, tedavi yapmakta ve ilâçlarını vermekte her halkevi elinden geleni yapmıştır. Eve bağlı veya ev içinde bakım evleri kuran ve bunlardan azamî istifade için ülkülü ve hamiyetli doktor üyelerinin hizmetlerini temin edebilen halkevleri arasında Ankara, Adana, Trabzon, Sıvas, Bolu, İzmit, Denizli, Mersin, Harput başta gelir. Evde bir sağlık müzesi kuran Elâzığ sağlık tedbir ve tetkiklerini eyice programlayan Mudanya, köylerde birkaç dispanser açarak sistemli ve verimli bir sıhat mücadelesine girişmiş olan Eskişehir bilhassa kayda değer.

Bütün şehrin içtimaî durumunu tesbit etmek, muhtaç ve hastalarla tam zamanında meşgul olabilmek için "üç teşkilât" adiyle mahalle yardım kolları tesis eden Bursa sosyal yardım şubesi ayrıca takdire hak kazanmıştır.

Muayene, tedavi ve ilâç tevzii işlerinde yararlık gösteren diğer birçok halkevlerinden Balıkesir, Samsun, Bartın, Niğde, İzmit, Malatya, İnegöl, Aydın, Develi, Urfa, Gelibolu, Ereğli, Silvan, Erbaa, Maden, Gönen, Yalvaç, Ürgüp, Boyabad ve Maraşı kayda değer buluruz.

Muhtaç ailelere yardım işlerinde mahallî idareler ve hayır cemiyetleriyle halkevlerinin daima el birliği yaptıkları memnuniyetle görülmektedir. Böyle güzel ve müşterek verimlere bir misal olarak Mersin, "Aşevi" ni memnuniyetle kaydedebiliriz.